Zuykty

589561-
613 III

Konstytucye
seymu

1784 roku

940
24 | 76
3 | 2 | 4
21

Szymon-Rusiatkowski 83

klocek zawiera 52 jednostki

V
B
J
C

KONSTYTUCYE
SEYMU
WOLNEGO ORDYNARYINEGO
GRODZIENSKIEGO SZESCIONIEDZIELNEGO

ROKU PANSKIEGO MDCCLXXXIV.

Dnia 4. Miesiąca Pazdziernika

ODPRAWUIĄCEGO SIĘ.

---

w GRODNIE

w DRUKARNI JEGO KROLEWSKIEY MOSCI

1784.

z Xiąg Tadeusza Onwida Ławnego Żmudzkiego.

Stefan Kwiatkowski

W IMIE PAŃSKIE AMEN.

STANISŁAW AUGUST

z *BOŻEY ŁASKI,*

KRÓL POLSKI,

WJELKI XIĄŻE LITEWSKI,

RUSKI, PRUSKI, MAZOWIECKI, ŻMUDZKI, KIJOWSKI, WOŁYŃSKI, PODOLSKI, PODLASKI, INFLANTSKI, SMOLEŃSKI, SIEWIERSKI, i CZERNIECHOWSKI.

WSZEM w obec, i każdemu z osobna, komu to wiedzieć należy, oznaymuiemy: Iż gdy podług Prawa SeymWalny, i Wolny Ordynaryiny przypadał Roku terazniey∫zego z alternaty w Grodnie, przez obowiązek Na∫z KROLEWSKI, jako zaw∫ze o Dobro Kraju tro∫kliwy, złożyliśmy go, dla utrzymania Praw i Swobod Pań∫tw Na∫zych Oboyga Narodów; na którym na∫tępne Prawa, za pow∫zechną w∫zech Stanów zgodą ∫tanowiemy i uchwalamy.

A OSOBY

OSOBY do RADY NIEUSTAIĄCEY,

Wybrane Pluralitate Votorum.

z DAWNEY RADY z SENATU.

z Prowincyi W. X. Litewskiego.

Przewielebny Kossakowski Biskup Inflantski.
Wielmożny Tyszkiewicz Hetman Polny W. X. Litt:

z Prowincyi Wielkopolskiey.

Wielmożni: Xiąże August Sułkowski Woiewoda Poznański.
Mniszech Marszałek W. Koronny.

z Prowincyi Małopolskiey.

Potocki Woiewoda Ruski.
Ożarowski Kasztelan Woynicki.

z DAWNEY RADY z STANU RYCERSKIEGO.

z Prowincyi W. X. Litewskiego.

Urodzeni: Zabiełło Łowczy W. X. Litt:
Chrapowicki Generał Major.

z Prowincyi Wielkopolskiey.

Miaskowski Ex-Starosta Gnieźnieński.
Sokołowski Starosta Nieszawski.

z Prowincyi Małopolskiey.

Potocki Ex-Podstoli Koronny.
Zielonka Podkomorzy Lwowski.

z NOWYCH KANDYDATOW z SENATU, & ex MINISTERIO.

z Prowincyi W. X. Litewskiego.

Wielmożni: Ogiński Woiewoda Trocki.
Zyberg Woiewoda Brzeski Litewski.
Jeleński Kasztelan Nowogrodzki.
Billewicz Kasztelan Mścisławski.

z Prowincyi Wielkopolskiey.

Przewielebny Rybiński Biskup Kujawski.
Wielmożni: Sumiński Kasztelan Brzeski-Kujawski.
Sobolewski Kasztelan Warszawski.
Oborski Kasztelan Ciechanowski.

Nay-

z Prowincyi Małopolſkiey.

Nayprzewieleb: Xiąże Prymas.
Wielmożni: Popiel Kaſztelan Sandomirſki.
Małachowſki Podkanclerzy Koronny.
Koſsowſki Podſkarbi Nadworny Koron:

z NOWYCH KANDYDATOW z STANU RYCERSKIEGO.

z Prowincyi W. X. Litewſkiego.

Urodzeni: Straſzewicz Marſzałek Upitſki.
Plater Staroſta Inflantſki.
Kurzeniecki Chorąży Pińſki.
Mackiewicz Skarbnik Połocki.

z Prowincyi Wielkopolſkiey.

Bielińſki Cześnik Koronny.
Gòrſki Chorąży Warſzawſki.
Boleſz Stolnik Gnieznieńſki.
Dzierzbicki Staroſta Wartelſki.

z Prowincyi Małopolſkiey.

Dobiecki Podkomorzy Sandomirſki.
Radzicki Podkomorzy Zakroczymſki.
Kazimierz Uſtrzycki.
Konarſki Podpułkownik Artyl: Koron:

Za Marſzałka Rady Nieuſtaiącey ex Equeſtri Ordine pluralitate obrany.
Urodzony Chrapowicki Generał Major.

Sekretarzem Rady Nieuſtaiącey obrany pluralitate Votorum:
Wielebny Naruſzewicz Piſarz W. W. X. Litt:

OSOBY ZA SĘDZIOW SEYMOWYCH,

Obrane na Seſſyach Prowincyonalnych.

z PROWINCYI W. X. LITT:

z Woiewództwa Wileńſkiego.

Urodzeni: Krzyſztof Giedroyć Podkomorzy i Poſeł Wileńſki.

z Woiewództwa Trockiego.

Franciſzek de Rȧės Podczaſzy i Poſeł Trocki.

z Xięſtwa Zmudzkiego.

Jozef Plater Poſeł Zmudzki.

z Woiewództwa Smoleńſkiego.

Ignacy Puzyna Poſeł Starodubowſki.

z Województwa Połockiego.
Korſak Poſeł Województwa Połockiego.

z Województwa Nowogrodzkiego.
Jan Grabowſki Poſeł Wołkowyſki.

z Województwa Brzeſkiego-Litewſkiego.
Matuſzewicz Poſeł Brzeſki-Litewſki.

z Województwa Mińſkiego.
Wiſzczyńſki Poſeł Rzeczycki.

z Województwa Witebſkiego.
Omulſki Poſeł Orſzańſki.

z Xi ſtwa Inflantſkiego.
Antoni Suffczyńſki Poſeł Inflantſki.

z PROWINCYI WIELKOPOLSKIEY.

z Województwa Poznańſkiego.
Urodzeni: Xawery Małachowſki Szamb: J. K. Mci Poſeł Poznań:

z Województwa Kaliſkiego.
Piotr Rogalińſki Poſeł Kaliſki.

z Województwa Gnieznieńſkiego.
Alexander Kraſzewſki Star: Ułanowſki, Poſeł Gniezn:

z Województwa Sieradzkiego.
Piotr Chodakowſki Vice-Star: Oſtrzeſz: Poſeł Wieluń:

z Województwa Łęczyckiego.
Jan Saryuſz Stokowſki Chorąży i Poſeł Łęczycki.

z Województwa Brzeſkiego-Kujawſkiego.
Michał Sokołowſki Staroſta Kowalſki, Poſeł Inowrocł:

z Województwa Inowrocławſkiego.
Jan Wodzińſki Podcz: Kruſzwicki Poſeł Inowrocł:

z Województwa Płockiego.
Ignacy Bachmińſki Pułkow: Kawal: Narod: Poſeł Płocki

z Xięſtwa Mazowieckiego.
Jan Nakwaſki Podkomorzyc i Poſeł Wyſzogrodzki.

z Województwa Rawſkiego.
Wincenty Ciechomſki Łowczy Sochacz: Poſeł Goſtyń:

z PRO-

z PROWINCYI MAŁOPOLSKIEY.

z Województwa Krakowſkiego.
Bobrownicki Szambelan J. K. Mci, Poſeł Krakowſki.

z Województwa Sandomirſkiego.
Wężyk Rudzki Łowczy Wiślicki Poſeł Sandom:

z Województwa Kijowskiego.
Jerlicz Pułkownik Poſeł Kijowſki.

z Województwa Ruſkiego.
Boniecki Poſeł Ziemi Chełmſkiey.

z Województwa Wołyńſkiego.
Puławſki Poſeł Wołyńſki.

z Województwa Podolſkiego.
Potocki Poſeł Podolſki.

z Województwa Lubelſkiego.
Stoińſki Szambelan J. K. Mci Poſeł Lubelſki.

z Województwa Podlaſkiego.
Kuſzel Stolnik Podlaſki Poſeł Drohicki.

z Województwa Bracławſkiego.
Xiąże Antoni Czetwertyńſki Chor: i Poſeł Bracł:

z Województwa Czerniechowſkiego,
Miączyńſki Gener: Inſpektor Poſeł Czerniechowſki.

WYZNACZENIE SĘDZIOW SEYMOWYCH.

Na Kadencyą pierwſzą dnia 1. Lutego w Ru przyſzłym 1785. przypadającą.

z SENATU:

Przewielebni: Xiąże Maſſalſki Wileńſki.
Garnyſz Chełmſki - - - - - - *Biſkupi.*
Jaśnie Wielmożni: Xiąże Jabłonowſki Kaſztelan Krakowſki.
Xiąże Radziwiłł Wojewoda Wileńſki.
Wielmożni: Sołtyk Sandomirſki.
Mielżyńſki Kaliſki.
Dzierzbicki Łęczycki.
Dąbſki Brzeſki Kujawſki.
Hilzen Mściſławſki - - - - *Wojewodowie.*
Gurowſki Marſzałek W. Litewſki.
Ogińſki Hetman W. Litewſki.

Zbi-

Zbijewſki Poznańſki.
Kęſzycki Kaliſki.
Gurowſki Gnieźnieńſki.
Biernacki Sieradzki.
Tyſzkiewicz Zmudzki.
Dąbſki Inowrocławſki.
Popiel Lwowſki.
Młocki Wołyńſki.
Swieykowſki Kamieniecki.
Szeptycki Lubelſki.
Komorowſki Belzki.
Alexandrowicz Podlaſki.
Grocholſki Bracławſki.
Podhorodeńſki Czerniechowſki - *Kaſztelanowie.*

z STANU RYCERSKIEGO.

Urodzeni: Krzyſztof Giedroyć Podkomorzy i Poſeł Wileńſki.
Franciſzek de Raès Podczaſzy i Poſeł Trocki.
Xawery Małachowſki Szam: J. K. M. Poſeł Pozn:
Piotr Rogalińſki Poſeł Kaliſki.
Bobrownicki Szambelan J. K. Mci Poſeł Krakow:
Wężyk Rudzki Łowczy Wiſlicki Poſeł Sandom:

Na Kadencyą drugą dnia I. *Czerwca przypadającą.*

z SENATU:

Przewielebni: Okęcki Poznańſki.
Giedroyć Zmudzki - - - - - - *Biſkupi.*
Wielmożni: Małachowſki Wojewoda Krakowſki.
Xiąże Radziwiłł Kaſztelan Wileńſki.
Giełgud Stta Zmudzki.
Xiąże Lubomirſki Kijowſki.
Mycielſki Inowrocławſki.
Xiąże Sanguſzko Wołyńſki - - - *Wojewodowie.*
Branicki Hetman W. Koronny.
Xiąże Poniatowſki Podſkarbi W. Litewſki.
Sierakowſki Płocki.
Oſtrowſki Czerſki.
Łuſzczewſki Rawſki.
Szczyt Brzeſki Litewſki.
Bniński Chełmińſki.
Przebendowſki Elbląſki.
Pruſzak Gdańſki.
Zabiełło Mińſki.
Podoſki Mazowiecki.
Ankwicz Sandecki.
Rogalińſki Międzyrzecki.
Kwilecki Rogozińſki.
Moſzczeńſki Lędzki.

Ko-

Kofzutfki Srzemfki.
Karśnicki Wieluńfki. - - - - *Kaſztelanowie.*

z STANU RYCERSKIEGO.

Urodzeni: Jozef Plater Poſeł Zmudzki.
Ignacy Puzyna Poſeł Starodubowſki.
Alexander Kraſzewſki Stta Ułanow: Poſeł Gniezn:
Piotr Chodakowſki Vice-Stta Oſtrzeſz: Poſeł Wieluń:
Jerlicz Pułkownik Poſeł Kijowſki.
Boniecki Poſeł Ziemi Chełm:

Na Kadencyą trzecią dnia 1. *Pazdzier: przypadającą.*

z SENATU.

Przewielebni: Cieciſzowſki Kijowſki.
Wodzińſki Smoleńſki - - - - - *Biſkupi.*
Wielmożni: Xiąże Radziwiłł Kaſztelan Trocki.
Zamoyſki Podolſki.
Tyſzkiewicz Smoleńſki.
Hryniewiecki Lubelſki.
Cetner Bełzki - - - - - - *Wojewodowie.*
Xiąże Sapieha Kanclerz W. W. X. Litt:
Raczyńſki Marſzałek Nadw: Koronny.
Koſſakowſki Witebſki.
Sołtyk Wiślicki.
Zeleńſki Biecki.
Swidzińſki Radomſki.
Rey Zawichoſtſki.
Szydłowſki Zarnowſki.
Sołtyk Małogoſki.
Szeptycki Przemyſki.
Lipińſki Halicki.
Marchocki Sanocki.
Węgleńſki Chełmſki.
Podoſki Dobrzyńſki.
Cieciszowſki Połaniecki.
Kwilecki Przemętſki.
Zakrzewſki Krzywińſki.
Dębowſki Czechowſki - - - - *Kaſztelanowie.*

z STANU RYCERSKIEGO.

Urodzeni: Korsak Poseł Województwa Połockiego.
Jan Grabowſki Poseł Wołkowyſki.
Jan Saryuſz Stokowſki Chorąży i Poseł Łęczycki.
Michał Sokołowſki Stta Kowalſki Poſeł Inowrocław:
Puławſki Poseł Wołyńſki.
Potocki Poseł Podolſki.

Na Kadencyą czwartą dnia 1. *Lutego w Roku* 1786. *przypadaiącą*

z *SENATU.*

Przewielebni: Szembek Płocki.
Turſki Łucki - - - - . - - - *Biſkupi.*
Wielmożni: Nieſiołowſki Nowogródzki.
Szydłowſki Płocki.
Prozor Witebſki.
Oſſoliński Podlaſki.
Walicki Rawſki.
Czapſki Chełmiński.
Lanckoroński Bracławſki - - - *Wojewodowie.*
Chreptowicz Podkanclerzy W. X. Litt:
Potocki Marszałek Nadworny W. X. Litt:
Mier Inflantſki.
Młodziejowſki Nakielſki.
Garczyński Rozpirſki.
Gliſzczyński Biechowſki.
Kościelſki Bydgoſki.
Przyłuſki Brzeziński.
Rybiński Kruſzwicki.
Kierſki Kamieński.
Zaremba Cielecki Spicimirſki.
Uſtrzycki Inowłodzki.
Bogatko Kowalſki.
Lipſki Santocki.
Lasocki Sochaczewſki - - - - *Kaſztelanowie.*

z *STANU RYCERSKIEGO.*

Urodzeni: Matuſzewicz Poſeł Brzeſki Litewſki.
Wiſzczyński Poſeł Rzeczycki.
Jan Wodziński Podczaſzy Kruswic: Poſeł Inowroc:
Ignacy Bachmiński Pułk: Kawal: Nar: Poſeł Płocki.
Stoiński Szambelan J. K. Mci Poſeł Lubelſki.
Kuſzel Stolnik Podlaſki Poſeł Drohicki.

Na kadencyą piątą dnia 1. *czerwca Roku* 1786. *przypadaiącą.*

z *SENATU*

Przewielebny Kraſiński Biſkup Kamieniecki.
Wielmożni: Czapſki Malborſki.
Łoś Pomorſki.
Chmara Mińſki.
Rogaliński Inflantſki.
Wilga Czerniechowſki.
Xże Sułkowſki Gnieźnieński - - *Wojewodowie.*
Xże Poniński Podſkarbi W. Koron:

Ty-

Tyzenhauz Podſkarbi Nadw: Litt:
Lasocki Goſtyńſki.
Opacki Wizki.
Zboińſki Raciązki.
Strzemboſz Sierpſki.
Kanigowſki Wyſzogrodzki.
Zielińſki Rypińſki.
Cieſzkowſki Liwſki.
Sierakowſki Słońſki.
Ryſzczewſki Lubaczewſki.
Zbijewſki Konarſki Sieradzki.
Hrabia Tarnowſki Konarſki Łęczycki.
Karnkowſki Konarſki Kujawſki.
Krokowſki Buſki.
Jezierſki Łukowſki.
Pruſzyńſki Zytomirſki.
Trzeciak Owrucki. - - - - *Kaſztelanowie.*

z STANU RYCERSKIEGO.

Urodzeni: Omulſki Poseł Orſzańſki.
Antoni Suffczyńſki Poseł Inflantſki.
Jan Nakwaſki Podkomorzyc i Poſeł Wyſzogrodzki.
Wincenty Ciechomſki Łowczy Sochaczewſki Poſeł Goſtyńſki.
Xże Antoni Czetwertyńſki Chor: i Poſeł Bracław:
Miączyńſki Generał-Inſpektor Poſeł Czerniechow:

OSOBY DO KOMMISSYI SKARBU W. X. LIT:
ex pluralitate wybrane.

z SENATU.

Wielmożny Zienkowicz Kaſztelan Smoleńſki.

z STANU RYCERSKIEGO.

Urodzeni: Morykoni Pisarz W. W. X. Litt:
Szwykowſki Stolnik Trocki.
Poniatowſki Sędzia Grodzki Pińſki.
Giełgud Poſeł Xięſtwa Zmudzkiego.
Jelſki Pułkownik Petyhorſki.
Popiel Poſeł Powiatu Grodzieńſkiego.
Korsak Pułkownik Jazdy Narodowey Litt:

OSOBY DO KOMMISSYI SKARBU KORONNEGO
ex Pluralitate wybrane.

z SENATU.

z PROWINCYI WIELKO-POLSKIEY.

Wielmożni: Małachowſki Wojewoda Mazowiecki.
Lipſki Kasztelan Łęczycki.

z PROWINCYI MAŁO-POLSKIEY.

Stempkowſki Kaſztelan Kijowſki.

z STANU RYCERSKIEGO.

z PROWINCYI WIELKO-POLSKIEY.

Urodzeni: Biernacki Chorąży Piotrkowſki.
Górſki Chorąży Praſnyſki.
Bielińſki Staroſta Kadzewſki.

z PROWINCYI MAŁOPOLSKIEY.

Szymanowſki Regent Koronny.
Kamieniecki Podczaszy Latyczewſki.
Woyna Generał-Major.

Zaświadczenie czynności Rady przy Boku Naſzym Nieuſtaiącey.

Po wyſłuchaney przed Nami KROLEM, Senatem, i Posłami Ziemſkiemi, Stanami Rzeczypoſpolitey, Relacyi od Delegowanych z pomiędzy tychże Stanow do examinowania czynności Rady Nieuſtaiącey przy Boku Naſzym Królewſkim, kiedy z porządku Seymowania przed rozłączeniem Izb in ordine ſtanowienia Praw naſtąpić maiącym, przychodzi Nam dawać zaświadczenie Radzie Nieuſtaiącey, wdzięczność przyzwoitą za prace publiczne całey Radzie i Osobom w niey zaſiadaiącym oświadczamy i deklaruiemy, chcąc aby ninieysze zaświadczenie podług uſtawy w Konſtytucyą do druku inſerowane było. Rezerwuiąc ſobie po rozłączonych Izbach, tych czynności i Rezolucyi Radnych odmianę, jeżliby ſię która przeciwną Prawu zdawała.

Uchylenie Rezolucyi Rady Nieuſtaiącey.

Rezolucyą Rady pod dniem 14. Marca Ru 1783. względem Opatow Bazyliańſkich, jako przeciwną Prawu 1768. Roku, uchylamy.

Uchylenie Rezolucyi Rady Nieuſtaiącey

Rezolucyą Rady na Seſſyi Ośmnaſtey Ru 1783. dnia 21. Mieſiąca Stycznia, względem Piſarzy Departamentu Woyſkowego, jako przeciwną Prawu, i uſtawom tegoż Departamentu, uchylamy; względem zaś zaſiadania tychże Piſarzow Departamentu Woyſkowego oboyga Narodow, kiedy cum voto conſultivo, a kiedy cum voto deciſivo zaſiadać maią, przy Konſtytucyi Roku 1775. zachowuiemy.

Uchy-

Uchylenie Rezolucyi Rady Nieuſtaiącey.

Rezolucyą Rady wypadłą na Seſſyi piętnaſtey Roku 1783. dnia 10. Stycznia, o Sukceſſyi po Duchownych, znoſiemy; i Prawo o tym Roku 1768. uſtanowione, in toto zachowane mieć chcemy.

Uchylenie Rezolucyi Rady Nieuſtaiącey.

Rezolucyą Rady Nieuſtaiącey na Seſſyi 148. Ru 1784. dnia 4. Czerwca, wzbraniaiącą zyſkiwanie Reindukcyi w odięciu Dóbr Duchownych od Poſſeſſorow, i zarazem dozwalaiącą od akceſſoryinego Dekretu in minori Subſellio zapadłego appellacyi do wyższey Juryzdykcyi, jako i Legislacyą zamykaiącą, i Konſtytucyą 1764. o appellacyach przeznaczoną obalaiącą, umarzamy.

Uchylenie Uniwersału Rady Nieuſtaiącey.

Uniwersał Rady pod dniem 10. Mieſiąca Grudnia 1782. względem Exekucyi Proceſſow wypadły, jako zawieraiący w ſobie Prawodawſtwo, uchylamy: non præjudicando jednakże tym, którzy tym ſpoſobem przez Radę uſtanowionym, Proceſſa ſwoie załatwili.

Oſtrzeżenie względem Rezolucyi Rady na Seſſyi Nro 169. Roku 1784. dnia 24. Sierpnia wypadłey.

Rezolucya Rady Nieuſtaiącey pod dniem 24. Sierpnia Roku teraznieyſzego na Seſſyi Numero 169. w Intereſſie Dyſſydentow *Auguſtanæ Confeſſionis* wydana, że ſtoſowaną być nie może do nakładania przez Synody lub Konsyſtorze ſamowładnego wſzelakich na Oſoby tychże Religii datkow, warujemy: ani też Woyſkowa pomoc do tychże datkow wymagana, że dodawaną być nie ma, na zawſze ſtanowiemy. Datki jednak na utrzymywanie tylko ich Zborow i Paſtorow, oraz ſług Kościelnych Dyſſydentſkich, które Mieſzkańcy ich Religii w Dobrach Królewſkich dobrowolnie, a w Ziemſkich za wiadomością i zezwoleniem Dziedzicow przez konwencye na piſmie na ſiebie do opłacania przyięli, i które jeſzcze przyiąć w takowym ſpoſobie mogą, jako dobrowolnie raz przyięte ofiary, każdorocznie opłacone być maią, i w tych pieniężnych danin przypadkach in caſu renitentiæ Dekretu Konsyſtorſkiego i Synodalnego cum Communitatibus Exekucyą ſwoią w Ziemſtwie, lub w Grodzie, etiam adhibito brachio militari, mieć powinny. Gdyby zaś Synod lub Konſyſtorz, przeciwko Konwencyi coś przyſądził, na ten czas Forum takowa Sprawa in Judicio compoſito w Aſſeſſoryi mieć będzie.

Kwit dla Departamentu Woyskowego.

Odebrawſzy od WW. y UU. Delegowanych do examinowania czynności Departamentu Woyſkowego zaświadczenie, iż tenże Departament Woyſkowy w ſwoim Urzędowaniu od Seymu 1782. Roku, do czaſu teraznieyſzego, Rząd naydokładnieyſzy Wòyſka prowadził, liczbę jego podług dodaney ze Skarbu płacy pomnożył, z żołdu perceptowanego toż Woyſko ściśle obrachował, i każdą czynność ſwoją wedle Prawa dopełnił, tudzież względem doſkonałego tegoż Departamentu w obowiązkach ſwoich ſprawienia ſię w dawnieyſzych dwu latach, to jeſt: od Roku 1780. do Seymu 1782. Ciż Delegowani z świadectwem ſwoim do uczynioney w òw czas wierney przed Stanami Rzeczy-Poſpolitey relacyi odwołali ſię; Ponieważ na przeſzłym Seymie nie przyſzło Nam tenże Departament zakwitować; przeto teraz winną każdego zaſługom oddając pamięć, tak zaſiadające od Roku 1780. do 1782. w przeſzłym Departamencie Oſoby, to jeſt: WW. Branickiego Koronnego, Ogińſkiego Litewſkiego Wielkich, Rzewuſkiego Koronnego, Tyſzkiewicza Litewſkiego Polnych Hetmanow, niemniey WW. i UU. Xcia Radziwiłła Kaſztelana Wileńſkiego, Xcia Sułkowſkiego Wojewodę Gnieźnieńſkiego, Brühla Generała Artylleryi Koronney, Xcia Sapiehę Generała Artylleryi Litewſkiey, Mierzejewſkiego Strażnika Polnego Koronnego, Dziekońſkiego, Kurdwanowſkiego Konſyliarzow, i Ośniałowſkiego w òw czas Piſarza Wòyſka Litewſkiego; jakoteż teraznieyſzy Departament ſkładających WW. Hetmanow oboyga Narodow, WW. i UU. Xcia Radziwiłła Kaſztelana Wileńſkiego, Potockiego Wojewodę Ruſkiego, Ożarowſkiego Woynickiego, Stempkowſkiego Kijowſkiego Kaſztelanow, Szczytta Kaſztelana Brzeſkiego Litewſkiego, Zabiełłę Łowczego Wielkiego Litewſkiego, Rzewuſkiego Piſarza Polnego Koronnego, Dziekońſkiego Konſyliarzow, UU. Ośniałowſkiego Koronnego, Białopiotrowicza Litewſkiego Piſarzow Woyſkowych, w tymże Departamencie podług Konſtytucyi 1775. Roku zaſiadających, z wſzelkich czynności, rozrządzeń, i wydatkow na potrzeby Woyſka naſtąpionych, kwitujemy, oraz pracom i uſiłowaniom ich około dobra Wóyſka Rzeczypoſpolitey pamiętną wdzięczność zoſtawujemy.

Oſtrzeżenie względem przedaży Szarż w Woysku oboyga Narodow.

Ponieważ wzwyczajona przedaż Szarż w Woyſku oboyga Narodow, przez takową zmianę Officyerow mięſzała w awanſach dobry porządek; przeto zachowując *in toto* Prawo Roku 1776. Nam Królowi w tey mierze ſłużące, warujemy: iż niewolno odtąd będzie, nikomu tak z Urzędnikow Koronnych i Litew-

ſkich

skich Cywilno-Woyskowych, jakoteż z Generałow i Officyerow, w Brygadach, Korpusach, Pułkach, Regimentach, i Chorągwiach oddzielnych, wyjednywać u Nas Króla pozwolenia na sprzedanie Szarży swojey, dopókiby od czasu wniścia w służbę Woyskową lat pietnaście służby swojey niedowiodł; a na ten czas dozwolemy aby starszeństwo do awansu w Sztabie Generalnym, w Brygadzie, Korpusie, Pułku, lub Regimencie mający, odchodzącemu czteroletnią gażę zapłacił. A na wyż wspomnione Urzędy Cywilno-Woyskowe w Tabelli płacy Woysk oboyga Narodow wyrażone, sami tylko wysłużeni Generałowie amplo owani patentowanemi od Nas będą; i tym tylko dozwolemy, aby Urzędnikow wyż wyrażonych pietnastoletnią służbą zasłużonych czteroletnią Gażą spłacali. To oraz warujemy: iż jako te Szarże są Urzędami Koronnemi i Litewskiemi, tak do nich ci tylko ze stopnia przychodzić mogą, którzy rodowitą są szlachtą lub Indygenatem u Nas zaszczyceni. Co do rekommendacyi zaś i Fortragow wyż wspomnioną Konstytucyą Ru 1776. nie naruszoną mieć chcemy. Officyerowie zaś, ktòrzyby w nadgrodzie lat wysłużonych w Woysku, wolność przedania swey Szarży pozyskali, pod żadnym pretextem do mieszczenia się na Fundusz inwalidowym należeć nie mogą; na którym to Funduszu szczegulnie ci tylko Wyskowi, którzyby z przyczyny służby zdrowie swoje stracili, lub kalectwa dostali, a nie doszli lat do sprzedaży Szarżow determinowanych, tudzież Towarzystwo, Unter-Officyerowie, i Szeregowi z Kawaleryi, a z Regimentow i Korpusow Unter-Officyerowie i Gemeyni za Zaświadczeniem o niesposobności ich do służby przez Generałow i Szeffow wydanym, mieszczeni być mają.

Zalecenie Skarbowi W. Xstwa Litt:

Gdy z Relacyi Przewieleb: WW. y UUr. Delegowanych, y z Rapportu Departamentu Woyskowego okazano Nam iest, iż Woysko W. X. Lit: dla niedostateczney ze Skarbu płacy swoiey, w aktualnym nawet komplecie swoim utrzymać się nie może; ażeby przeto Kommissya Skarbu Lit: maiąc nie co pomnożony Dochod Publiczny, z którego różne w tych leciech nadzwyczayne poniosła wydatki, odtąd nie pierwey w żadne podobne Expensa wdawała się, aż pòki corocznie Summę złł: Pol: 164,433. na dopełnienie Etatu dwiema Ratami wypłaci, a to poczynając w Racie samey Septembrowey Roku teraznieyszego 1784. mieć chcemy.

Przyjęcie ofiary W. Potockiego Wojewody Ruskiego.

Ponieważ W. Potocki Wojewoda Ruski Dywizyami Ukraińską i Podolską kommenderujący, do tychże Dywizyi do pòki niemi kommenderować będzie, Regiment Pieszy z czterech Chorągwi, a z Czterechset Głów złożony, i dwadzieścia cztery sztuk Armat, na usługę Rzpltey własnym Expensem wysta-

wić, i utrzymywać oświadcza; My KROL z Stanami Rzeczypospolitey tę ofiarę przyimując, tenże Regiment do kompletu Woyska przyłączamy, i Departamentowi Woyskowemu zalecamy dozor, aby w powinnym komplecie, oraz w należytym porządku był utrzymany: Płacę jednak onegoż i umundurowanie, Ekonomii W. Potockiego Wojewody Ruskiego zostawując. Po skończonym życiu W. Potockiego Wojewody Ruskiego, lub jeźliby Dywizyami Ukraińską y Podolską kommenderować przestał, Regiment wzwyż wyrażony, żołdem z Skarbu Koronnego, w ten sam sposob, jak Regimenta Piesze Koronne opatrzony być ma, stanowiemy. Dla ustawiczney zaś pamiątki, tak przykładney Obywatelskiey przysługi, tenże Regiment aby się Regimentem Potockich zawsze nazywał, a Szeffostwo Jego w imieniu Tychże UU. Potockich ażeby zawsze zostawało, postanawiamy.

Przyięcie Ofiary U. Kazimierza Xiążęcia Sapiehy.

Przychylaiąc się do usilney prozby Ur: Kazimierza Xiążęcia Sapiehy Generała Artyleryi Litewskiey, Starosty i Posła Woiewództwa Brzeskiego; My KROL za zgodą Rzeczypospolitey Stanow, przyimuiemy od tegoż dwanaście sztuk armat jego kosztem ulanych i oporządzonych, i aby też w Arsenale Wileńskim przed przyszłym da BOG Seymem umieszczone zostały, mieć chcemy. Aby zaś ten dar Obywatelski pamiętnym został, wyrycie na tychże armatach Herbu Domu Xiążąt Sapiehow z napisem: że od Xiążęcia Kazimierza Sapiehy Oyczyznie dane, dozorowi Departamentu Woyskowego zlecamy.

Uspokoienie Interessu Skarbu Litewskiego.

Kładąc koniec pretensyom *ex re* Skarbu W. X Litt: do W. Podskarbiego Nadwornego wynikłym, á przez niego do Officyantow stosowanym, o które Konstytucyą Seymu 1780. Sąd był wyznaczony, mieć chcemy: aby z summ przysądzonych sama tylko iścizna do Skarbu W. X. Litewskiego była wypłaconą, á z takowey iścizny tak intraty z Dóbr obiętych perceptowane, jakoteż pensye W. Podskarbiego Nadwornego w Skarbie zaległe potrącone być maią, reszta zaś iey po obrachunku przez Kommissyą Skarbową uczynionym, skoro zupełnie temuż Skarbowi wypłaconą będzie, Dobra na Skarb obięte, i w extenuacyi dzierżane, powrócone być maią; á zatym summy *ex judicato duplicis solutionis* urosłe uchylaiąc, i z Remanentu Rachunkiem Kommissyi Skarbowey na teraznieyszym Seymie podanego exkluduiąc, oraz od opłacania sądzonych Dymów Dobra W. Podskarbiego uwalniaiąc, cały ten Procefs prawny tym sposobem umarzamy.

Co

Co iednak przeſzkadźać niema W. Podſkarbiemu Nadwornemu repetycyi na Officyantach, na ktòrych Dekretem wolne dochodzenie ieſt zachowane. Przychylaiąc ſię niemniey do wnieſioney proźby UU. Poſłów Prowincyi W. X. Litt: podobnież Summy na Ur: Andrzeykowiczu, na maiątku zeſzłego Ur: Zdzitowieckiego, jakoteż na UU. Orzeſzce i Czyżu tymże Dekretem ſądzone, ażeby w ſamych tylko iściznach Skarbowi W. Litt: były powrócone, mieć chcemy; reſztę zaś Summ na wſpomnione oſoby *ex duplici ſolutione pro pænalitate* wſkazanych, uſtępuiąc, z Remanentu rachunkiem Kommiſſyi Skarbowey położonego wyłączamy, â oraz kary perſonalne na oſobach wſzyſtkich wſpomnionym Dekretem ſądzonych, znoſiemy, i onychże od wſzelkiego rygoru uwalniaiąc, *ad capacitatem & activitatem* przywracamy, *nihil quidquam derogando* tym, ktòrzy po nich Urzędy oſiągneli; niemniey ſądzonych Summ repetycye podług tegoż Dekretu zachowuiemy.

Kwit dla Kommiſsyow Skarbu W. X. Litewskiego.

Gdy Przewielebny, WW. y UU. do wyſłuchania Rachunkow Kommiſſyi Rzeczypoſpolitey Skarbu W. X. Litt: na Seymie oſtatnim 1782. Roku Delegowani, w porządku donieſienia Stanom Rzeczypoſpolitey wten-cza Seymuiącym, tak o Rachunkach Kommiſſyi przez Konſtytucyą 1778. Roku naznaczoney, do Roku 1780. za Rat pięć oddanych; jakoteż o dokładnym drugiey Kommiſſyi Skarbu W. X. Litt: przez Konſtytucyą 1780 Roku naznaczoney, co do Percept y Expens z Rat czterech naſtępnych adminiſtrowaniu doſtateczne uczynili relacye, niemniey przez podpiſy ſwoje na Rachunkach od Skarbu Litewſkiego onym podanych umieſzczone, Percepty i Expenſa zgodnie z Prawem urządzonemi y ſzafowanemi donieśli; oſobno gdy Przewieleb: WW. y UU. do Rachunkow Skarbu na tym Seymie od Stanow Rzpltey wyznaczeni, doſkonałemu teyże Kommiſſyi Percept y Expens z Rat czterech, to jeſt: Septembrowey 1782, Marcowey i Septembrowey 1783, oraz Marcowey 1784. Roku wykalkulowaniu ſię, i złożeniu jaſnych na też Percepty i Expenſa dowowdow, dali świadectwo; Przeto też trzy Kommiſſye Skarbu W. X. Litt: jako to: WW. zeſzłego Michała Brzoſtowſkiego Wielkiego, Antoniego Tyzenhauza Nadwornego Podſkarbich, i zaſiadające Oſoby od Roku 1778. do Roku 1780. W. Tyſzkiewicza *od præſens* Kaſztelana Zmudzkiego, UU. Dziekońſkiego przeſzłego Straźnika, Billewicza Ciwuna Fyragolſkiego, Suchodolſkiego Sędziego Wołkowyſkiego, Jelſkiego Podkomorzego Starodubowſkiego, Kozakowskiego Sędziego Ziem: Kowieńſkiego, Potockiego Staroſtę Tłumackiego, Narbutta Stolnika Lidzkiego; a od Roku 1780. do Roku 1782. W. Byſtrego Kaſztelana Brzeſkiego Litt: y UU. Jelſkiego Podkomorzego Starodubowſkiego, Suchodolſkiego Sędziego Wołkowyſkiego, Potockiego Staroſtę Tłumackiego, Chrapowickiego y Sliźnia W. X. Li-

tewskiego Instygatorow, Zaleskiego Woyskiego Litewskiego, Bernowicza Sędziego Ziemskiego Nowogródzkiego; Naostatek od Roku 1782. do 1784. W. Andrzeja Zienkowicza Kasztelana Smoleń: UU. Narbutta Podkomorzego Lidzkiego, Szwykowskiego Woyskiego Trockiego, Bernowicza Sędziego Ziem: Nowogr: Kossakowskiego Podstolego Kowień: a post fata onego Poniatowskiego Sędziego Grodzkiego Piń: Zaleskiego Woyskiego Litew: Dziekońskiego Skarbnika Wołkowyskiego, Stetkiewicza Generał Majora, z Ichże Sukcessorami, de Perceptis et Expensis zupełnie kwitujemy; oświadczając wdzięczność tymże zasiadającym w rzeczonych Kommissyach Osobom. A Remanent, Summa Rachunkiem Kommissyi na Seym teraznieyszy podanym złł: Poll: 4,336. gr: 9. jakoteż Summa która po obrachunku Kommissyi Skarbowey z W. Podskarbim Nadworn: i z Officyantami przez Seym teraznieyszy zaleconym wyniknie, ad futurum calculum stanowić będzie.

Warunek dla Skarbu W. Xięstwa Litt:

Pensyą Marszałka Wielkiego Litew: z Pensyami Marszałkow, Kanclerzow, i Hetmanow Wielkich porównywając, y onę Skarbowi Litewskiemu in quantitate sześciudziesiąt Tysięcy złł: Pol: odtąd do wypłacenia naznaczaiąc; Wydatki Tabellą Konstytucyi 1775 Roku w nadzieję Percepty ułożone znosiemy, i żadney o nie do Skarbu Litewskiego pretensyi nie zachowujemy, a Skarb Litewski, ażeby nie inaczey, jak tylko wedle Tabelli 1776. Roku, y Praw poślednieyszych opłacał, dysponujemy.

Zakwitowanie Kommissyi Skarbu Koronnego.

Ponieważ WW. Adam Łodzia Xiąże Poniński Wielki, Roch z Głogowy Kossowski Nadworny, Podskarbiowie Koronni, tudzież WW. i UU. Tomasz Ostrowski Czerski, Maciey Sobolewski Warszawski Kasztelanowie, Michał Walewski Podkomorzy Krakowski, Franciszek Miaskowski bywszy Starosta Gnieznień: Jozef Szymanowski Podkomorzy Nasz, Gaspar Jozef Nieborowski Starosta Goszczyński, na Seymie Roku 1780. tudzież W. Paweł Popiel Kasztelan Sandomirski na mieysce JW. Antoniego Xżcia Lubomirskiego Kasztelana Krakowskiego zmarłego, Ur. Kazimierz Rzewuski Pisarz Polny Koronny na mieysce U. Miączyńskiego Wojewodzica Podlaskiego z Kommissyi wyszłego, przez Nas y Radę przy Boku Naszym Nieustającą, wyznaczeni Skarbu Koronnego Kommissarze; Stanisław Kostka Krajewski Instygator Koronny, i Jozef Mikorski Podkomorzy Gostyński Pisarz Kommissyi Skarb: cum voto decisivo w teyże Kommissyi zasiadaiący; dochodów i wydatkow Skarbu Koronnego od dnia pierwszego Miesiąca Września Roku 1780. do dnia ostatniego Miesiąca Sierpnia

pnia Roku 1782. przez nich rządzonego, i Remanentu Seymowego Roku tegoż 1780. przed Przewielebnym, WW. y UU. z Senatu i Stanu Rycerſkiego do konfrontowania tych Rachunkow z dowodami z Seymu Roku 1782. od Rzpltey delegowanemi, o dokładnych Kommiſſyi czynnościach, i rozrządzeniach zaświadczaiącemi, a z Percept i Expens tegoż Skarbu, od dnia pierwſzego Mieſiąca Września Roku 1782. do dnia oſtatniego Mieſiąca Sierpnia Roku teraznieyſzego 1784. jakoteż remanentu Seymowego Roku 1782. Ciż WW. Podſkarbiowie Wielki i Nadworny Koronni, WW. i UU. Popiel Sandomirſki, Grodzicki Oświecimſki, Sobolewſki Warſzawſki Kaſztelanowie, Biernacki Chorąży Piotrkowſki, Woyna Stanisławowſki, Nieborowſki Goſzczyńſki Staroſtowie, Piotr Bielińſki, Seweryn Potocki, Seymem Roku 1782. Ur: Franciſzek Szymanowſki Regent Koronny, na mieyſcu U. Jozefa Szymanowſkiego Podkomorzego Naſzego z Kommiſſyi wyſzłego, przez Nas y Radę przy Boku Naſzym Nieuſtającą, wyznaczeni Skarbu Koronnego Kommiſſarze, jako też przerzeczeni UU. Stanisław Koſtka Krajewſki Inſtygator Koronny, Jozef Mikorſki Podkomorzy Goſtyńſki Piſarz Kommiſſyi Skarbu Koronnego *cum voto Deciſivo* zaſiadający, przed Przewielebnym WW. y UU. z Senatu i z Stanu Rycerſkiego teraz Seymujących Deputowanemi, i o dobrych rządach Kommiſſyi Stanom zgromadzonym donoſzącemi, doſtateczną uczynili kalkulacyą, Dokumenta, tudzież Protokuły i wſzelkie Akta ſwoje pokazali, dochodow, i wydatkow za czas wyżey wyrażony, oraz *de omnibus geſtis & transactis ſuis* uiścili ſię. Przeto za przykładną Adminiſtracyą Skarbu Koronego wiernie zawſze y przezornie czynioną, chwalebne urządzenia, uſilne *pro Publico* prace i ſtarania, o względach i wdzięczności ich upewniwſzy, żadney nie zoſtawując pretensyi, zupełnie wyżey wyrażonych WW. Podſkarbich, WW. i UU. Kommiſſarzow, y zaſiadających, jako wyżey, z ich Sukceſſorami, jakoteż Sukceſſorow niegdy JW. Xcia Antoniego Lubomirſkiego Kaſztelana Krakowſkiego, oraz Sukceſſorow U. Cieciſzowſkiego Piſarza W. Koronnego kwitujemy.

Summy zaś reſztujące, to jeſt: w gotowiznie Milion ośm kroć dwa tyſiące ośmſet czterdzieści pięć złotych, groſzy ſiedm, denarow ośm i ćwierć Polſkich; na Retentach dwakroć ſześćdzieſiąt ośm tyſięcy ſześćſet ſiedmdzieſiąt ośm Złotych Polſkich, groſzy trzy, i trzy ćwierci denara Polſkich zoſtające, w Rachunkach przez tychże Przewielebnego WW. y UU. Deputowanych wyrażone, *ad dandam* z nich *rationem* naſtępującey Kommiſſyi zoſtawujemy.

Fundusz na opłacenie reſzty Długow Naſzych Krolewſkich.

Gdy Stany Seymuiące, chcąc Nam obmyślić ſposob uſpokoienia reſzty długow Naſzych Krolewſkich, *Subſidium Charitativum*, od Duchowieńſtwa w Koronie i Litwie, Nam na lat dzieſięć

odstępuią, zacząwszy od upłynienia ostatniego terminu Konstytucyi 1776. pod tytułem: *Ubeśpieczenie Długów Naszych Królewskich.* My KROL tę Narodu offiarę wdzięcznym sercem przyimuiemy, á Kommissye Skarbowe obu Narodów takową należytość za każdą od Skarbu Naszego rekwizycyą, wypłacać Rok rocznie obowiązane będą. Po ktòrym wypłaceniu, aby tenże Fundusz na powiększenie potrzeby Woyska obròcony był, waruiemy.

Uspokoienie długu J. W. Woiewodzie Wileńskiemu, i U. Podkomorzemu W. X. Litewskiego Xiążętom Radziwiłłom należnego, i Sukcessorom Hrehorego Ogińskiego.

Obmyślaiąc według Prawa 1780. Roku satysfakcyą długu dwòch milionów Xiążętom Radziwiłłom zabeśpieczonego, postanawiamy: ażeby Skarb Koronny (wyłączaiąc już przez Nas dysponowane *Subsidium Charitativum*) z Funduszow umarzaiących długi Rzeczypospolitey *primæ Classis* po dwakroć sto tysięcy złotych Pol: Xiążętom Radziwiłłom przez lat dwa opłacał od daty tego Prawa, á w latach następuiących, cały ten Fundusz, ktòry po zaspokoieniu Xiążąt Saskich pomnożony będzie, nie inaczey, jako na zaspokoienie tegoż długu Xiążętom Radziwiłłom, i długu Sukcessorow Hrehorego Ogińskiego był obròcony, á przez te dwa pierwsze lata, tymże Sukcessorom, lub ich prawnemu Cessyonaryuszowi, z wyżey wspomnionego Funduszu długow *primæ Classis* Skarb Koronny ma wypłacać corocznie po złotych Polskich 26,666. groszy 20. A Skarb Litewski z takiegoż Funduszu po złotych Polskich 13,333. gr: 10. *usque ad totalem extinctionem* długu, z detrunkacyą summ w tym Skarbie, w ktòrym Kwity są znalezione, lub znaleść się mogą. Skarb zaś W. Xięstwa Litewskiego długowi Xżąt Radziwiłłow nic podlegać niema. Przy tym waruiemy: iż reszt uiąca od ninieyszego postanowienia summa z Funduszow umarzaiących długi, ma iść na zaspokoienie długow *secundæ Classis*.

Kwit dla Kommissyi Edukacyi Narodowey.

Odebrawszy od Przewielebnego WW. i UU. Delegowanych do Kommissyi Edukacyi Oboyga Narodow dokładną relacyą, o należytym sprawieniu się teyże Kommissyi *de perceptis & expensis ad mentem* Konstytucyi Roku 1776. i że taż Kommissya za czas czteroletni od dnia 1. Miesiąca Lipca Roku 1780. do dnia 1. Lipca Roku teraznieyszego 1784. jasne i dowiedzione percept i expens okazała rachunki, które delegowani od Nas, na przeszłym Seymie z lat dwòch, to jest od dnia 1. Miesiąca Lipca Roku 1780. do dnia 1. Miesiąca Lipca Ru 1782, na teraznieyszym zaś podobnież z lat dwòch od dnia 1. Lipca Roku 1782. do dnia 1. Lipca

1784.

1784. po pilnym rozstrząśnieniu podpisami swemi zaświadczyli; My KROL i Stany Rzeczypospolitey też Kommissyą Edukacyiną *de perceptis & Expensis* cztero-letniey Funduszu Administracyi kwituiemy i zaspokaiamy. Summy zaś Remanentowe, pierwszą Złch Poll: 10,129. gr: 27. $\frac{1}{2}$ w Kassach Kommissyi Edukacyi Narodowey w gotowiznie zostaiącą, drugą złch Pol: 12,141. gr: 9. windykacyi prawney podległą, do wciągnienia w przyszłe Rachunki zostawuiemy.

Decreta Executionis.

Załatwiając trudności względem Exekucyi Processow zachodzące, i objaśniaiąc Konstytucyą 1768. i 1776. Roku, stanowiemy.: Iż odtąd w każdey Juryzdykcyi Sądowey *ultimæ Instantiæ*, oprócz Sądów Marszałkowskich, ktore przy dawnym sposobie exekucyi z opisu Prawa zostawuią się, także w Ziemstwach i Grodach, gdzie sprawa sądzona, albo dostateczna konwikcya podług niższego przepisu Prawa ninieyszego otrzymana będzie, do teyże samey Juryzdykcyi po Dekret jeden *Executionis* strony udać się powinny, i we wszystkich Sądowych Jurisdykcyach wyżey wspomnionych, osobny Regestr *Executionis Processus*, szczegulnie do Dekretow *Executionis*, być powinien. Wpisy w tym Regestrze tym sposobem maią być czynione:— *contra Capitaneos*—w Juryzdykcyach *ultimæ instantiæ*. A w Ziemstwach i Grodach—*contra Officiales Castren: proprii Districtus*(gdzie Dobra leżeć będą processowane) *& partem seu partes specifice expressas in negotium intrantes*— i też wpisy w Trybunałach Koronnych w jedną Sobotę przez Marszałka podpisane, z Regestrow na wokandę wypisane, i na drzwiach Izby Sądowey przybite, dopiero w drugą Sobotę wołane i sądzone być maią. Assessoria zaś, Kommissya Skarbowa Koronna, i inne Juryzdykcye *ultimæ Instantiæ* do Ordynacyi Prawem approbowaney rezolucyą swoię przydadzą, z wyznaczeniem dnia iednego w każdy tydzień Sądowy dla tegoż Regestru: a to wyznaczenie dnia raz ustanowionego odmienione być nie może, i sposobem dla Trybunałow opisanym porządek wołania tegoż Regestru zachowaią. W dni dla tego Regestru wyznaczone choć zaczęta sprawa, tego Regestru tamować nie będzie mogła. W Ziemstwach zaś i Grodach na każdey Kadencyi Regestr *Executionum*, pod osobną feryą dnia ostatniego przed zakończeniem Sądow brany, i do ostatniego wpisu odsądzony być powinien, a po zaczęciu Kadencyi Sądowey, Regestra Ordynaryine w tydzień, albo gdy prędzey kończyć się Sądy będą, tedy przy dokończeniu onych podpisane przez Prezyduiącego być powinny. W sprawach z Starostą własnym Grodowym lub Sędziami Ziemskiemi i Grodzkiemi wolno będzie Obywatelowi, gdy zechce, prosto udać się po Dekret *Executionis* do Trybunału. Przypozwy do tegoż Regestru *Executionum*, *non involvendo quid juam principale negotium*, ani *pro cassando Processu*, szczegulnie *pro simplici justificatione Processus* na cztery tygodnie przed przypadnieniem wpisu do Trybunału i innych Jurisdykcyi *ultimæ Instan-*

tiæ wydawane być powinny. Sprawy zaś Wexlowe podług Praw onymże ſłużących ſądzone być maią. A w Ziemſtwach za przypozwem dwóch-tygodniowym, w Grodach zaś za tygodniowym podług Praw pomienione Dekreta *Executionis* naſtępować maią, z wyrażeniem *ſpecifice* Dóbr ruchomych lub nieruchomych, do których Tradycya ściągać ſię ma. Gdyby zaś kto *ex loco delicti*, lub *ex re inſcripti Fori* w inney Jurisdikcyi Dobra będące ſkonwinkował, takowy po Dekret *Executionis ad propriam* Ziemſtwa lub Grodu *ex vi conſiſtentiæ convictorum Bonorum Jurisdictionem*, lub też do Trybunału teyże Prowincyi udać ſię powinien po Dekret *Executionis*. Y choćby ſtrona przypozwana do Trybunału w Trybunale, a do innych Juryzdykcyi *ultimæ Inſtantiæ* w tychże, a w Ziemſtwach i Grodach nie ſtawała; wſzelako powodowa ſtrona *cum Capitaneis & Oficialibus Caſtrenſibus proprii Diſtrictus*, *Decretum Executionis* po roztrząśnieniu doſtatecznym Proceſſu zyſkiwać powinna. Gdzieby ſię zaś *inſufficienter* albo *illegaliter* otrzymany Proceſs pokazał; Sąd niedopuſzczaiąc *Traditionis Decretum*, *continuationem Proceſſus ſufficientioris* nakaże. A gdyby kto Officyaliście w Dekrecie *Executionis* wyrażonemu i ſprowadzonemu chciał czynić oppozycyą; za uczynioną przez Officyaliſtę exekwuiącego Superſeſſyą, w Grodzie właſnym gdzie Dobra leżą, wraz z Manifeſtem oblatować mianą, tudzież Liſtem do Departamentu Woyſkowego adreſſowanym, z donieſieniem o impugnie, Departament Woyſkowy nie wchodząc w poznanie Proceſſu, pod żadnym pretextem pomocy Woyſkowey rekwiruiącey ſtronie odmówić nie będzie mógł: a niedopuſzczaiący Tradycyi za Dekretem *Executionis*, w tey Jurysdykcyi, gdzie Proceſs przewiedziony, *ad Inſtantiam* powodowey ſtrony, ſiedzeniem ſześć tygodni wieży górney, i zapłaceniem Tyſiąca Grzywien, nie wchodząc w rozpoznanie pryncypalney Sprawy, za ſamo tylko niedopuſzczenie Tradycyi, z Regeſtru Taktowego karany być powinien. Dla zachowania zaś porządku do uczynienia wpisow w Departamencie Woyſkowym, Regeſtr pod tytułem dodawania pomocy Woyſkowey ſtanowiemy: który przy Kancellaryi Woyſkowey być powinien, i każdego czasu żądaiącemu pomocy Woyſkowey, trzymaiący Regeſtra, wpis w Regeſtr pomieniony natychmiaſt bez opłaty przyiąć obowiązany będzie.

Wpisy maią być czynione tym ſposobem: Urodzony N. przeciwko N. maiąc Superſeſſyą od Officyaliſty N. na gruncie Dóbr N. uczynioną, żąda pomocy do tradycyi, lub dla beſpieczeńſtwa Sądu do Dóbr N. i też wpisy na wokandę wpisane, na drzwiach w Izbie Departamentu Woyſkowego dla uwiadomienia wſzyſtkich przybite, porządkiem wołane, i rezolwowane być powinny. A gdyby zaś komu Pomoc Woyſkowa za okazaniem Dekretu *Executionis & Actus ſuperſeſſionis* z Liſtem i Manifeſtem Officyaliſty żądana, odmówiona była; na ten czas udać ſię powinien do Rady, która nieodwłócznie na pierwſzey Seſſyi Departamentowi Woyſkowemu dopełnienie tego Prawa zaleci. Po wypadłym zaś Ordynanſie z Departamentu Woyſkowego, Kommendanci, lub ich Subalterni pod ſurowością Prawa Woyſkowe-

go

go wſtrzymywać ordynansu *nullo modo* nie powinni, ale za naypierwszą rekwizycyą ſtrony onże uſkuteczniać. A gdyby kto bez Dekretu *Executionis* kupę ſwawolną zebrawſzy *violenter* do Poſſeſſyi zabierać ſię chciał, i Officyaliſta bez Dekretu *Executionis* tradować odważył ſię; Strona i Officyaliſta takowy *pro ſola inequitatione*, *ultra delictum facti*, gdyby ſię jakowy zabóy ſtać miał, ſiedzeniem wieży *in fundo* dwanaście Niedziel, i dwóma tyſiącami grzywien w tey Jurysdykcyi Ziemſkiey lub Grodzkiey, gdzie Dobra leżą, karani być maią *ad Inſtantiam* powodowey ſtrony, z Regeſtru Taktowego lub *Expulſionum*: a gdyby miał być zabóy popełniony, z Regeſtru *Incarceratorum*, który niniéyszym Prawem w Trybunałach, Ziemſtwach, Grodach do takowych ſpraw, jakoteż i innych ſamych tylko kryminalnych, poſtanawiamy. A ten Regeſtr aby *ante omnes Cauſas* do ſądzenia był brany, waruiemy. Jeżeliby zaś ſtrony pryncypalne zagadzaiąc Sprawę, przemilczały o zaboju, lub przez ugodę popełnione zaboje chciały umorzyć, w takowym przypadku Inſtygator tego Grodu, gdzie zaboy popełniony, z rozkazu Sądu powinien będzie pozywać, a Strony zapozwane za ſuppreſſyą kary publiczney, dwónaſtą Niedziel wieży *in Fundo*, i dwóma Tyſiącami grzywien, Zabóycy zaś podług Prawa karani być powinni. A gdyby Grod naydaley półroku zaniedbał obowiązku tego, vice-Staroſta, czyli Surrogator, Sędzia i Piſarz Grodzcy, *ex perſona*, czterema tygodniami wieży górney, i tyſiącem grzywien *ad inſtantiam* kogokolwiek karani być powinni. Pod bezprawny jednak zajazd podpadać nie mogą Dobra z Kontraktow zaſtawnych i arendownych wychodzące, tudzież *juxta obloquentiam* kar y lub tranzakcyi roborowanych obięte, a to podług przepiſu Prawa 1768. Ru *in materiis Status* w Artykule XIII. wyrażonego.

A że doświadczenie okazuie, jak pomoc Woyſkowa na mocy Prawa przydawana, częſtokroć gwałtownie z pogardą Praw i pokrzywdzeniem Woyſkowych ludzi rugowana bywa, przeto zapobiegaiąc tym inkonweniencyom, ſtanowiemy: iż odtąd, jeżeliby kto pomoc Woyſkową podług przepisu Prawa niniéyſzego od Departamentu Woyſkowego przydaną zuchwale wyrugował, powtórnie pomoc Woyſkowa dodana być powinna, a za ſamo wyrugowanie pomocy Woyſkowey (gdy to bez pobicia, lub ranienia Woyſkowych naſtąpi) oſkarżona ſtrona, za doſtatecznym dowiedzeniem, wieżę górną cztery tygodnie ſiedzieć będzie, i grzywien pięćſet ſtronie zapłaci: a gdyby przy gwałtownym rugowaniu pomocy Woyſkowey miał być raniony Żołnierz, ſiedzeniem wieży górney ſześć tygodni, i tyſiącem grzywien winny karany będzie. Jeżeliby zaś zabóy na Woyſkowych miał być popełniony, ſtrona okazyą do tego będąca ſiedzeniem dwanaście tygodni wieży *in fundo*, i dwóma tyſiącami grzywien ukarana zoſtanie, a Zabóycy kryminalnie *ad Inſtantiam* Inſtygatora Departamentu Woyſkowego w tym Grodzie, gdzie pomoc Woyſkowa rugowana zoſtanie, (za złożeniem Sądow chociaż oprócz Kadencyi) karani być powinni, a takowa Sprawa zaraz ma być rozſądzona. Tych zaś grzywien i wieży pozywaiący Inſtygator Depar-

tamentowy, i sam Departament Woyskowy nie będzie mógł nikomu ustąpić, z których grzywien odebrać mianych Departament Woyskowy ranionym, lub zabitego Sukcessorom połowę, a drugą połowę do Skarbu Koronnego oddać nakaże. W takowym gatunku spraw My KROL za zdaniem Rady Nieustaiącey na expensa prawne proporcyonalne do Skarbu Koronnego z summy extra-expensowey Prawem do rozrządzenia w Radzie oznaczoney, assygnacyą przez większość wotow głośnych udecydowaną wydamy, a Kommissya Skarbowa wyznaczoną na expensa summę wypłacić będzie obligowana. Z tey zaś summy Kommendant expensuiący, rzetelny rachunek oddać powinien będzie. Officyalista zaś Tradycyą czyniący nie ma się wdawać w poznanie wydatkow, czyli kosztow prawnych, ani w nich tradować, chyba, żeby były Dekretem już przysądzone.

Urzędnik tradujący nie ma się wdawać w prawne wydatki.

Procefs dostatecznie otrzymany tak ma być rozumiany:

1mo: Po Dekrecie Sądu *ultimæ Instantiæ*, lub ziazdowego, oraz po Dekrecie Ziemskim i Grodzkim (od którego appellacya niedopuszczona) finalnie decyduiącym, satysfakcyą pod rygorem publikaty naznaczaiącym, na terminie dosyć-czynnym publikata otrzymana dostateczną będzie konwikcyą.

2do: W Sprawach *Expulsionis* we wszystkich Subselliach, do których rodzay takowych Spraw z Prawa należy, jedna Kondemnata na jednym z liczby pozwanych, lub na wszystkich zapozwanych otrzymaną, dostatecznie konwinkować będzie.

3tio: W Sprawach prostego i rękodaynego długu pożyczanego, dwie Kondemnaty podobnież jak wyżey, na jednym lub na wszystkich zapozwanych otrzymane, za dostateczną będą konwikcyą.

4to: We wszystkich Sprawach Cywilnych wyjąwszy wyżey wymienione, trzy Kondemnaty w jednym Aktoracie z Pozwow na jednych Dobrach kładzionych otrzymane, będą dostateczną konwikcyą. Aże trafiać się zwykło, że gdzie wiele osob do jedney Sprawy wchodzi, te dla przedłużenia prawney konwikcyi na przemianę raz staiąc, drugi raz kondemnować się dopuszczaią; przeto zabiegając takowym zwłokom, stanowiemy: że w Sprawach do dostateczney konwikcyi trzech Kondemnat wymagających po dwuch suspensach decyzyi, na trzecim terminie Dekret *in Contumaciam* nie stawających *cum comparentibus* nastąpić ma: albo gdy wszyscy nie staną, Dekret zaoczny następować powinien. Z ktòrego, gdy na terminie dość czynnym nastąpi publikata, będzie konwikcya dostateczna. A gdyby Wierzyciel Zapis Grodowy maiący, lub wybity z Dobr, otrzymał Procefs na Debitorze, i Dobrach jego, lub Dekret między temiż stronami zapadły satysfakcyą wyznaczył, a ta nie dopełniona jeszcze była; na ten czas inny Wierzyciel Wexlowy Wexel przed Prawem Roku 1780. maiący, do tychże Dobr samych udawać się nie

potrzeba

nie będzie mógł, lecz inne Dobra tegoż Debitora, rzeczy i osobę w odpowiedzi mieć będzie.

5*to*: W Sprawach Kryminalnych, jako to: zaboju, kradzieży, rozboju, po hultaysku najechania, i Domu zrabowania (jeżeli *in recenti crimine* nie będą poimani popełniaiący też Kryminały) dwie infamie, w Sprawach honoru y uczynkowych, lecz nie kryminalnych, trzy Kondemnaty w Sądzie przyzwoitym otrzymanę, dostateczną będą konwikcyą: Y po takowych otrzymanych w Sądzie przyzwoitym infamiach, albo Kondemnatach, Dekret choć zaocznie za poprzedzającemi Inkwizycyami w Sądach przyzwoitych następować będzie. A gdyby w takowych przypadkach oskarżony, wyprowadziwszy Sprawę do Trybunału, oney nie popierał; wolno będzie drugiey stronie *etiam in Contumaciam* prozekwować. A dwa Dekreta Trybunalskie choć zaoczne *conformiter* zapadłe, kończyć będą sprawę.

Ze zaś częstokroć przez zuchwałość Dekreta Sądowe karę wieży rozciągaiąc nie dopełnione bywaią, y ztąd powiększaią się złe uczynki; przeto mieć chcąc w Exekucyi prawa, stanowiemy: iż gdyby kto w sprawie uczynkowey lub honoru ukarany będąc, na Wieżą Dekretem Ziemskim lub Grodzkim, i od takowego Dekretu appellował do Trybunału, a w Trybunałach dwóch, jeden i drugi Dekret ukarania wieżą *conformiter* zapadłby, i strona ukarana uporczywością postępując, nie chciałaby dopełnić kary Dekretami oznaczoney, i wieży wysiedzieć, oraz na terminie dość czynnym dozwoliła na sobie otrzymać publikatę; Strona maiąca konwikcyą, powinna udać się po Dekret *Executionis* do Trybunału sposobem wyżey przepisanym. A gdy zapadnie Dekret *Executionis* przydania pomocy Woyskowey do zasadzenia upornego w Wieży, Departament Woyskowy za rekwizycyą strony powinien będzie dodać pomoc Woyskową do wzięcia skonwinkowanego, i zasadzenia do teyże wieży.

Illegalność Procesu tym sposobem ma być rozumiana.

1*mo*: Gdy po Dekrecie *suspensæ decisionis cum comparente ad convictionem disparentis vel recedentis*, po Konwikcyi onego Dekret *cum comparente ex feriis Controversiis*, lub *in Contumaciam* podług wyższego przepisu nie nastąpi.

2*do*: Gdy Sąd Polubowny między stronami zapisany, stronę nie wchodzącą w Zapis Kompromissarski, i temuż Sądowi nie poddaiącą się kondemnuie.

3*tio*: Gdy dwuch *in præjuditium* trzeciego idąc, onego do Sądu niepociągaiąc, dopuszczonym między sobą Processem, Dobra iego inwolwuią.

4*to*: Gdy Urzędnicy, lub Urzędy zjazdowe rozpiszą się.

5*to*: Gdy przed wyiściem czasu Relacyi Pozwu Prawem

F 2 prze-

przepiſanego, lub z Pozwu *in Proprio Diſtrictu* nie zeznanego, Kondemnata otrzymana będzie.

6to: Gdy kto *extraforaneé* i *extra Diſtrictum*, gdzie zapozwany żadney nie ma poſſeſſyi, i nie w czaſie wakuiących w właſnym Powiecie, i Woiewództwie Sądow Proceſs podſtępnie otrzymuie.

7mo: Gdy kto z Dobr w iedney tylko Prowincyi mianych do Sądow drugiey Prowincyi, lub w przypadku w obydwóch Prowincyach mienia Dobr, *ultra præventionem Fori* pociągany będzie, oprócz przypadku niżey excypowanego: Także, gdy przeciwko Dekretowi *extra Provinciam amputata exceptione Fori* ferowanemu, Manifeſt, Pozew i Wpis *in ornine* prozekucyi *pro evocatione* produkowany będzie.

Sprawy *simplicis debiti*, *Expulsionis*, *tenutæ*, *Extraditionis subditorum*, dzieſięciny, *recentis criminis* o zabóy, to jeſt: gdy Zabóyca *in recenti crimine* złapany będzie, tudzież w Sprawach *Juris* złotych tyſiąc wartości nie przenoſzących, w Ziemſtwach i Grodach *præcisa appellatione* ſądzone bydź powinny. W innych zaś wſzyſtkich ſprawach powyżſzą excepcyą nie wyłączonych, Sąd Ziemſki i Grodzki *á definitiva* tylko, *in negotio principali ſententia*, żądaney appellacyi *omnino* dopuścić powinien, którey gdyby Sąd nie dopuścił, takowy każdy Sędzia *ex perſona* w Trybunale dwuma tygodniami wieży górney, i tyſiącem grzywien karany być powinien. Dla czego Konſtytucyą 1764. Roku względem zapiſywania ſentencyi w Ziemſtwach, Wielkiey Polſzcze służącą, na całą Koronę rozciągamy.

Gdyby zaś trafić ſię miało, iżby kto nie prawnie, lub zuchwale, i zebranemi ludźmi expedycyą wſzelkich Sądow zjazdowych Dekretami któreykolwiek Juryzdykcyi wyznaczonych, przeſzkadzać ważył ſię, natenczas za uczynioną przez tenże Sąd Ziazdowy do Departamentu Woyskowego rekwizycyą, ſpoſobem wyżey przepisanym, Departament Woyſkowy ſzczegulnie dla beśpieczeńſtwa Sądu, pomoc Woyſkową dodać obligowanym będzie. A ta pomoc Woyſkowa beśpieczeńſtwa tylko Sądu Zjazdowego przeſtrzegaiąc, nie będzie mogła być zaraz użyta do Exekucyi tegoż Dekretu Ziazdowego.

Gdyby zaś kto o Tradycyą Kondyktową obwiniony zoſtał, tedy tak prokuruiący, jakoteż i przyimuiący onęż, tudzież i Officyaliſta traduiący, jeżeli kondyktu okaże ſię być wiadomym, gdy ſię z niego przez Inkwizycyą, lub własne nie oczyſzczą przyſięgi, czyli innym ſpoſobem dowiedziony onymże będzie, ſiedzeniem wieży górney tygodni dwa, i tyſiąc grzywien każdy *ex perſona* ukarani być maią.

To ſię przytym oſtrzega nieinieyſzym Prawem, iż w Sądach *ultimæ inſtantiæ* Dekretami do Dzieł Tradycyinych i Exekucyi Proceſſow Sądy y Urzędy z Wielkopolſkiey Prowincyi do Małopolſkiey, et *è Converso* wyznaczone nie będą, lecz w każdey Prowincyi właśni Prowincyonalni Officyaliści Grodzcy do Exekucyi wyznaczeni być maią, i exekwować *ſub pœnis contra negligentes Officiales præscriptis* obowiązani będą.

Co

appellacya nie dopuszczonej do wieży [illegible]

o Kondyktach. potrzeba

Co się zaś tycze Spraw granicznych z mocy odesłania od Sądow Ziemſkich do Juryzdykcyi Podkomorskich przychodzących, gdyby na gruncie Sądowi Podkomorſkiemu Strona oppugnę zrobiła, tedy ſuperſeſsyą uczynić, i do Departamentu Woyſkowego o pomoc ſpoſobem jako wyżey przepiſanym udać ſię, i onęż zyſkać powinien; poſt definitivam jednak *sententiam*, tenże Sąd Podkomorski Stronie uciążoną być ſię czującey, appellacyi przed ſypaniem Kopcow dopuścić powinien będzie, a to *ſub nullitate Decreti.*

Przyſtosowanie resztuiącey Uſtawy do Dekretow Executionis.

Jeżeliby Wierzyciel ſkonwinkowawſzy Dobra Dłużnika w jedney Prowincyi Koronney, nie mògł znaleść funduſzu w teyże Prowincyi, będzie mógł z tym Proceſſem udać ſię do Dòbr Dłużnika w drugiey Prowincyi Koronney mianych a w takim przypadku jedna kondemnata do gotowego już Proceſſu otrzymana, doſtateczną będzie konwikcyą; a to ſię do W. X. Litt: ściągać nie ma. *In eluſionem lucrandi Decreti Executionis* transfuzya, Donacya Fortuny, o którą rzecz, bądź *a plenariæ convicto*, bądź po zaczętym Proceſſie uczyniona, lub *nova acquiſitio*, iż przeſzkadzać nie ma do otrzymania Dekretu *Executionis*, poſtanawiamy.

Warunek dla Wielkiego Xięſtwa Litewskiego.

1*mo*: Że w Wielkim Xſtwie Litewſkim Juryzdykcye Sądowe nie maią Executionum Regeſtru, i Dekretow *Executionis Proceſsus* nie piſzą: ale Obywatele za przewiedzioną ſtopniami Prawa do oſtatniego ſtopnia w Sądach Krajowych konwikcyą, albo za Dekretem oczewiſtym Trybunalſkim, czy też innego Sądu *Ultimæ Inſtantiæ*, albo innych Subſelliow nie appellowanym, zyſkiwać powinni pomoc Woyſkową; więc za takowemi konwikcyami albo Dekretami, gdy Sędzia, Urzędnik, Tradycyi nie będzie mògł dopełnić, dla oppozycyi ſtrony ſkonwinkowaney, tedy za oświadczeniem tegoż Urzędnika w Aktach własnego Województwa lub Powiatu uczynionym o nie dopuszczeniu wedle przewiedzioney konwikcyi lub Dekretu, Tradycyi, Manifeſtuiącym, i za uczynioną od tegoż Urzędnika liſtowną Rekwizycyą Departament Woyſkowy pomocy Woyſkowey pod żadnym pretextem odmówić nie będzie mógł, a jednak względem ukarania Oſob ſkonwinkowanych kontrawencye Dekretom czyniących, Trybunały, i Subſellia W. X. Litt: według Praw temuż W. X. Litewſkiemu ſłużących zachować ſię maią.

2*do*: Regeſtr w Departamencie Woyſkowym do otrzymania pomocy Woyſkowey, tenże sam ma ſłużyć Xięſtwu Litewſkie-

 mu

mu co i Koronie, i co do wpiſywania w niego wpisow, i wołania onego zachowane być maią też powinności dla Xięſtwa Litewſkiego co i dla Korony, jakoteż w odmòwieniu komu w Departamencie Woyſkowym pomocy Woyſkowey, Rada równie poſtąpi dla Obywatelow Litewſkich w zaleceniu i dopełnieniu dodania pomocy Woyſkowey. A Trybunały i Subſellia W. Xſtwa Litewſkiego w kondemnatach i Dekretach nie będą tego dokładać terminu: *mota Nobilitate*, jakoteż Urzędnik i Strony do Exekucyi nieſtannych i oczewiſtych Dekretow nie będą powinni ſprowadzać kupy żadnych Ludzi i onych używać.

3*tio*: Względem zdarzonego wyrugowania pomocy Woyſkowey i z tąd wynikać mogących uczynkow, równy warunek ſłużyć ma W. Xſtwu Litewſkiemu iako i Koronie.

4*to*: Względem dodawania pomocy Woyſkowey dla beśpieczeńſtwa odprawowania ſię w Wielkim Xięſtwie Litewſkim Aktow Kondeſcenſyonalnych, i Sądowych, Departament Woyſkowy podobnym ſpoſobem ma dodawać pomoc Woyſkową Urzędnikom Sądowym Litewſkim, jako jeſt dla Koronnych Prowincyi opisanym.

5*to*: Każdy Kredytor czyli za jakim ſłuſznym Prawem Pretenſor, czyli w ſprawach uczynkowych, *ex loco delicti* krzywdę ponoszący, a chcący Proceſs Subſelliow Prowincyi Koronnych dla niedoſtarczaiącego tam Funduszu zaſtoſſować takowy Proceſs do Dóbr i Maiątkow w Wielkim Xięſtwie Litewſkim będących, powinien udać ſię do Subſelliow Wgo Xſtwa Litewſkiego ſprawie przyzwoitych, i w tychże Subſelliach zapozwani w Wielkim Xięſtwie Litewſkim prawnie podanemi i zeznanemi obyczaiem i obrządkiem Prawa Litewſkiego procedować, a za otrzymaną w Subſelliach Xięſtwa Litewſkiego *Ultimæ Inſtantiæ* konwikcyą po pomoc Woyſkową do Departamentu udać ſię. To jednak oſtrzegaiąc: że na obwinionym bądź też na Dłużniku przewiedziona konwikcya nie może *præjudicare* aktualnym pierwſzym znayduiącym ſię Poſſeſſorom. A *in concurſu* Kredytorow i Pretensorow zdarzonym *potioritas ex prioritate juris* zachowana być powinna według Reguł Konſtytucyą Roku 1588. poſtanowionych. Co też wzaiemnie z Proceſſem Litewſkich Subſelliow dla niedoſtarczaiącego w Litwie Funduszu do Dóbr w Koronnych Prowincyach ſytuowanych zaſtoſować ſię mianym, zachowywać ſię ma.

Proceſs Sądowy w Wielkim Xięſtwie Litewskim.

Manifeſta i Remanifeſta.

Manifeſta y Remanifeſta w Juryzdykcyach Kraiowych w Wielkim Xięſtwie Litewſkim y przed Aktami od Stron zanaszane, ażeby w sobie zawierały Rzecz całą o co są czynione, y *per extensum* w Protokuł potoczny z podpisem Aktora lub zanoszącego wpisywane były, Stanowiemy; a to pod nie

wa-

ważnością u każdego Sądu tych wszystkich, któreby czynione były bez tey zachowaney reguły, zniszczenie zaś ich *in causa facti* bez popierania dalszego Prawem według nauki Statutu w Artykule trzydziestym piątym z Rozdziału czwartego, a *in causa Juris* według Praw Xięstwu Litewskiemu służących przeznaczamy.

Pozwy.

Pozwy odstempnie dotąd od Prawa podawane w Kopiach bez wyrażenia rzeczy, o co, ażeby u żadnego Sądu przyimowane nie były, mieć chcąc, Stanowiemy: iż Strona powodowa wszystkie pretensye swoie o które sprawę mieć zechce, zupełnie w Pozwie wyraziwszy, w własnym Grodzie, lub Ziemstwie gdzie Dobra Strony pozwaney leżą, y na których takowy Pozew kładzionym bydź ma, do Xiąg sposobem Oblaty podać, a potym Extrakt z Kancellaryi wydany przez Woźnego Stron nie pozwaney na Dobrach położyć, lub oczewisto do Rąk podać ma. Na którym tak Extrakcie, iako y na Oryginale tenże Woźny podania swoiego Relacyą podpisawszy, zeznać, y dowod zeznania wraz z Oryginałem Pozwu Stronie powodowey wydać powinien. Jednak *ex agnito errore* na żałobie poprawić się wolno każdego czasu, y w czasie przypadnienia Sprawy przez nowy bez terminu przypozew, *non derogando* dawnym Pozwom *ante hanc legem* zaszłym. A termin do rozprawy nie od Aktykacyi Pozwu, lecz od daty podania liczonym będzie; co się nie ma rozumieć o Pozwach Rekonwencyonalnych, które przy przypadnieniu nawet Sprawy Plenipotentowi do sprawy należącemu podawane bydź mogą y zeznane *non attento termino*, ani o Zakazach z Prawa tey formalności nie podpadaiących.

Kondemnaty:

Kondemnaty, za któremi z Przepisu Prawa Urzędowe nie następuią Tradycye, Exekwowanemi bydź niepowinne dla wycięczenia Stron, lecz Strona konwinkuiąca nie sprowadzaiąc Urzędnika na Exekucyą do Dobr Processowi podległych, Pozew tylko sposobem wyżey w tym Prawie opisanym *loco peragendæ Executionis* do tego Sądu, z którego wypadła Kondemnata, przez Woźnego położyć ma. W dalszey zaś konwikcyi Urzędy według stopniow Exekucyą czynić powinni. Gdy tą Ustawą znosi się potrzeba sprowadzania Urzędnikow y łożenia kosztu na Exekucye za Dekretami Tradycyi nie ciągnącemi, naznacza się Woźnym od mili złoty y groszy pietnaście, nie więcey; Kancellarye zaś za Oblatę Pozwow więcey wymagać niemaią, jak brać powinni za zeznanie Pozwow.

Kadencyow Sądowych ubeśpieczenie:

Ubeſpieczaiąc pewność Kadencyi Sądow Ziemſkich y Grodzkich, Stanowiemy: Ze odtąd gdy z porządku wołanych wpiſow przypadać będzie Sprawa, dla ktòrey komplet aktualny Sądowy nie byłby doſtatecznym, Sąd przy Aktoracie takowym zapiſawszy świadectwo: iż w tey Sprawie kompletu Sądowego nie było; naſtępuiące po nim wpisy wołać y ſądzić ma. A za odmianą kompletu na teyże, lub naſtępuiącey Kadencyi, Aktorat z powyższym świadectwem zoſtawiony; *ante omnia* wołany być powinien. Jeśliby zaś Sąd ktòry w większości liczby Osob komplet ſkładaiących, do iakiey Sprawy był inwolwowanym, tak: iż dla tey przyczyny Sprawa nie mogłaby bydź ſądzoną, na ow czas Strony do Trybunału Głow: W: Xſtwa Litews: *pro determinatione fori* udać ſię maią; A Sąd Trybunalſki roztrząsnąwſzy zapozwy Sędziom położone, ieśli w nich znaydzie *temeritatem* Strony komplet Sądowy zrywaiącey, nie tylko ią powròceniem Expensow wſzyſtkich Prawnych, ale też ſiedzieniem wieży cywilney niedziel ſześciu ukarze, y ſprawę do tegoż Sądu odeſłać ma. Stanowięmy przytym ażeby Urzędnicy Ziemscy y Grodzcy na Expedyowanie Aktow Inkwizycyi, kalkulacyi y Weryfikacyi, iakoteż do Exekucyi Kondemnat, Obwieszczeniami Urzędowemi terminow nie wyznaczali, ani wſpomnionych Aktow odbywali w czaſie dla Kadencyi Sądowych przez Prawo poſtanowionym, od ktòrych *sub pœnis de negligentia Officii Sancitis* absentować ſię nie powinni zrywaiąc komplet.

UU. Patronowie:

UU. Patronowie lub inni Plenipotenci, tak od Strony powodowey, iako rownie i od Strony pozwaney do ſprawy należący, Plenipotencyą od Aktorow ſwoich umocowani, z imion y nazwiſk w Dekretach Akceſſoryinych y Pryncypalnych wyrażeni bydź maią; dla zapobieżenia tym ſkargom, ktòre częſtokroć o zdradę Plenipotentow wynikają.

Seſsye Sądowe:

Poſtrzegaiąc tego, aby w Sądach święta ſprawiedliwość nie tylko zpospiechem, ale też w czyſtym rzeczy poięciu i z naywiększą pilnością adminiſtrowaną była; z tych względw Seſſye poobiednie w Juryzdykcyach Sądowych W. X. Litews: znoſiemy, a tylko iedną Seſſyą na każdy dzień Sądowy, to ieſt od godziny òsmey zrana, do godziny pierwszey *incluſive* z południa dla Trybunałow W. X. Litew: i wszyſtkich Sądow w Litwie poſtanawiamy; wyjąwszy z tey Uſtawy Seſſye Sądow Granicznych. Niemniey chcąc w ſkròceniu Proceſſu Stronom prędsze ſpraw zbliżyć dokończenie we wſzyſtkich Sądach *Bene-*

neficium Juris, to ieſt godzinę iedną dozwoloną uchylamy, y ażeby odtąd ani powodowey, ani pozwaney ſtronie w żadnych Sprawach użyczaną nie była, ſtanowiemy.

Inkwizycye, Kalkulacye, i Weryfikacye:

Znayduiąc ſposob expedyowania Weryfikacyi y Kalkulacyi Urzędowych w Prowincyi W. X. Lit: i ſtronom nie pożyteczny, y Sądom większe zawikłanie czyniący, ſtanowiemy: Ażeby odtąd UU. Urzędnicy, Dekretem do Expedyowania wſpomnionych Aktow wyznaczeni; po ziechaniu *ad Fundum*, zakończywszy *Actum Inquiſitionis*, pretensye ſtron do Weryfikacyi, lub Kalkulacyi Urzędowey proponowane decydowali; tym ſposobem: gdy iedna ſtrona pretensyą ſwoią *in propoſito* poda, a druga *in repoſito* na nią odpisze, na ow czas Urzędnicy z złożonych przez ſtrony dowodow, lub z examinu ſtawionych do świadectwa Ludzi, a naoſtatek z własnego widzenia y uważenia, takową pretensyą roztrząsnąwszy, za uſtąpieniem ſtron, *in occluſo* osądzić, y decyzyą swoią promulgować powinni będą: którym wyrokiem jeśliby ſtrony kontentowały ſię, ſummę z pretensyi osądzoney wynikaiącą, do Linij realney umieścić maią; a jeśliby którakolwiek ſtrona appellowała, tedy appellacyi do Sądu z ktòrego takowe *Actus* będą naznaczone, dopuszczą, y podobnież ſummę pretensyiną do Linij kontrowersyiney wprowadzą; a tak po każdym punkcie propozytow y repozytow poſtępuiąc, dzieło Urzędowey Weryfikacyi y Kalkulacyi expedyować obowiązani będą. Jeśliby zaś w udecydowaniu któreykolwiek pretensyi między Urzędnikami różność zdań naſtąpiła, tedy każdy z nich przyczyny przekonania swoiego dokładnie wyraziwſzy, zdanie ſwoie, także *in occluſo* pod punktem pretenſyi ſądzoney *diſtinctim* położy. Po promulgowaniu ktòrego rozpisu, ſumma pretensyina *ex ratione paritatis* do Linij kontrowersyiney zapisana bydź ma, to iednak Weryfikacyi, ani Kalkulacyi Urzędowey zrywać nie może, lecz takowe *Actus* aż do zupełnego zakończenia kontynuować ſię maią. Gdy zatym wszyſtkie ſtron pretensye do Weryfikacyi, lub Kalkulacyi podane, sposobem wyż wyrażonym przez Urzędnikow rozdecydowane będą, na ow czas UU. Urzędnicy przy dokończeniu Weryfikacyi y Kalkulacyi Aktow, Juramenta przez nich decydowane na pretensyach osądzonych, od ktòrych appellacye nie zaydą, Osobom do ich wykonania obowiązanym, w przytomności ſtron lub ich Plenipotentow, z Roty przez ſię konnotowaney wypełnić nakażą. Naoſtatek ſummy pretensyine na Linij realney wpisane w ieden komput znioſſszy, o termin y mieysce zapłacenia, do Sądu z ktòrego Weryfikacya wyszła, odeszlą; a osobno ſummy pretensyine iuż to z przyczyny zaszłey appellacyi, iuż to z przyczyny rozpisu, do linij kontrowerſyiney wprowadzone, także w ieden komput zlikwidowawszy, po rozſądzenie onych do Sądu, którego Dekretem byli wyznaczeni, odeſzlą; y w tym porządku Inſtrumenta *Calculationis &*

 Ve-

Verificationis ſporządzone i podpiſane ſtronom do rozprawy wydać maią, Sąd zaś w poznanie y ſądzenie pretenſyi nie appellowanych, ani summ *in linea reali* położonych nie wdaiąc ſię, ſame tylko pretenſye *in controverſo* odeſłane rozſądzać ma; w których jeżeliby ſtrona nie ſłuſznie apelluiącą być ſię pokazała, zapłaceniem winy ſtronie za każdy punkt takowey apellacyi, po czterdzieści kop Groszy Litewſkich karaną bydź powinna; a względem Inkwizycyi y na niey przyięcia lub odrzucenia świadków UU. Urzędnicy według Statutu z Rozdziału czwartego Artykułu ſiedmdzieſiąt oſmego y ſiedmdzieſiąt dziewiątego, poſtąpić maią.

Trybunał Główny Wielkiego Xięſtwa Litewſkiego Koła Ziemſkiego.

Gdy w uſtanowieniu Regeſtrow y ſpraw maiących ſię w nich umieſzczać, Konſtytucya tyſiąc ſiedmset sześćdzieſiąt 4tego Roku na Sprawy *pro determinatione fori* Regeſtru nie naznaczyła; przeto zachowuiąc dawny porządek wołania Spraw i ich sądzenia z kolei Regeſtrow tymże Prawem opiſaney *Regeſtr Remiſſyiny* przydaiemy: w którym ſame ſprawy bez żadnego łączenia innych, *pro ſola determinatione fori* y do wyznaczenia Sądow Granicznych oſtatecznych po apellacyach od Podkomorzego (*non derogando* Prawom Xięſtwu Zmudzkiemu ſłużącym) maią bydź wpiſywane, y na początku każdey Kadencyi Trybunału aż do oſtatniego wpiſu przewołane; toż oſtatni tydzień każdey kończącey ſię Kadencyi na ten Regeſtr ma bydź obrócony, ieżliby zaś w nim Spraw nie było, lub wcześnie przewołane zoſtały, Marszałek Trybunalſki wołanie innych Regeſtrow kontynuować ma. Ze zaś przeciwko wyraźnym Prawom ſzkodliwy zwyczay ieſt wprowadzony, łączenia ſpraw cywilnych w Regeſtr Taktowy; Przeto zapobiegaiąc tey odſtępności od Prawa, ſtanowiemy: Iż w takowy Regeſtr ſame tylko ſprawy *laeſae ſecuritatis Judiciorum*, y o akcye wiolencyine pod Sądami, tudzież na ziazdach Publicznych ſtałe, iakoteż z Plenipotentami, Paleſtrantami y Woźnemi, niemniey Sprawy ſzczegulnemi Konſtytucyami temu Regeſtrowi przeznaczone, wpiſywane bydź maią, a łączyć Sprawy cywilney do tego Regeſtru nie będzie nigdy wolno. Gdyby zaś na przeciw tey Uſtawie ktożkolwiek ważył ſię Sąd tentować, y ſprawę inney natury łączyć, tedy nietylko Dekret uzyſkany *nullitati* podlegać ma, ale też Patron ſtawaiący odſądzeniem, a ſtrona Wieżą dwónaſtu niedziel, i dwóma tyſiącami kop do zapłacenia Sądowi i ſtronie przez połowę; ukarani być maią. Ten zaś Regeſtr Taktowy chcemy mieć dwojaki, *jeden* aktualny na ſame tylko jako ſię wyżey wyraziło ſprawy naturze tego Regeſtru właściwe, który w każdym czaſie, a ſzczegulney i koniecznie *in tractu* każdey oczewiſtey z innych Regeſtrow ordynaryinych ſądzącey ſię ſprawy, porządkiem Aktoratow, tak, jak wpiſanemi będą, wołanym być

być ma; *Drugi* Extraordynaryiny, do którego Urodzeni Pisarze Trybunalscy, Aktoraty w Sprawach Po-Kommissyinych Konstytucyą tysiąc siedmset siedmdziesiąt szóstego odesłanych, i podług teyże Konstytucyi, tamże należeć powinnych, jako też w Sprawach Dekretami oczywistemi Trybunalskiemi *ante hanc legem* zapadłemi łączonych, z dawnieyszego Regestru tym porządkiem iak w nim wpisanemi były, bez żadney opłaty przenieść, i tego tylko dwojakiego rodzaju wpisy umieszczać powinni będą; a ten Regestr po rozsądzeniu, z którego kolwiek bądź Regestru ordynaryinego Sprawy oczywistey, przed Regestrem Obligowym przez Marszałkow Trybunalskich branym bydź ma, i także porządkiem wpisow do odsądzenia jedney oczywistey wołanym bydź powinien, po którym Regestr Obligowy w kolei dalszey Regestrow następować będzie, który to Regestr Taktowy Extraordynaryiny doczesnym tylko mieć chcemy, dopóki wspomnionego gatunku Sprawy zupełnie rozsądzone i pokończone niebędą, a potym na zawsze ustawać ma. Tey zaś ustawy Exekucyą od następuiącey Kadencyi Grodzieńskiey Roku tysiąc siedmset ośmdziesiąt piątego zalecaiąc, Trybunałowi Wileńskiemu teraznieyszemu *immediate* poczynającemu się, dawny sposob wołania Regestru Taktowego na ten raz tylko pod tymże warunkiem nie łączenia Spraw Cywilnych zostawujemy. Tymże Trybunałom W. Xstwa Litt: Koła Ziemskiego i Duchownego, Prawa w Narodzie Polskim dla Subselliow *ultimæ Instantiæ* stanowione, wotowania *in tertio Turno per vota secreta* kałkułami, sposobem o Radzie Nieustaiącey przepisanym, do Exekucyi polecamy: w których wotach sekretnych, jeśliby *paritas votorum* przydarzyć się miała, sprawa do Rezolucyi przyszły n Trybunałom odesłaną być powinna; A takowy sposob wotowania Kałkulami *in votis secretis* i na Trybunały Koronne rozciągamy.

Trybunał Duchowny W. X. Litt:

Reassumuiąc Konstytucyą tysiąc siedmset dwudziestego szóstego, i tysiąc siedmset sześćdziesiąt czwartego Roku o Trybunale Duchownym stanowione, mieć chcemy: Aby tenże Sąd odtąd zachowuiąc się ściśley w obrębach władzy swoiey, żadnych innego rodzaiu spraw tey Juryzdykcyi nie właściwych, wspomnionemi Konstytucyami wyłączonych, a szczegulniey Spraw taxę i Exdywizyą za sobą pociągaiących, albo o granice wynikłych, albo *ex inscripto Foro* nie należnie zapisanych, albo na koniec za Obligami między samemi Swieckiemi Osobami wydarzonych, i do Dobr Ziemskich Stanu Swieckiego przywiązanych, jako Sądowi swoiemu nie należnych, *sub nullitate Decretorum* nie przyimował, i Remiss na Sądy graniczne i Exdywizye nie czynił, a ktoby mimo ninieysze ustawy w Sprawie do Trybunału *Compositi Fori* nie należącey pozywać, i Dekreta tego Sądu *evocatorie* zyskiwać ważył się, taki każdy *pœnis evocationum* siedzeniem sześciu niedziel wieży górney, i zapłaceniem dwóch tysięcy kop groszy Litewskich przez połowę

Sądowi, i ſtronie, w Trybunale Koła Ziemſkiego *irremiſsibiliter* karany być ma. Niemniey na U.U. Paleſtrantow, którzyby w takowych ſprawach ſtawać podeymowali ſię, rygor Konſty-tucyi tyſiąc ſiedmſet ſześćdzieſiąt czwartego Roku ponawiamy.

Sądy Grodzkie i Ziemſkie Województwa Trockiego.

Na żądanie Urodzonych Poſłow Województwa Trockiego z Inſtrukcyi przynieſione, Sądow Ziemſkich Trockich dwie Kadencye w jedną, Sądow zaś Grodzkich Trockich trzy Kadencye także w jedną złączamy, i żeby Sądy Ziemſkie Trockie zacząwſzy od Roku tyſiąc ſiedmſet ośmdzieſiąt piątego, dnia drugiego *Novembris*, ciągiem przez dwie Kadencye ſześcioniedzielne razem złączone; Sądy zaś Grodzkie Województwa Trockiego, zacząwſzy od Roku tyſiąc ſiedmſet ośmdzieſiąt ſzóſtego, dnia pierwſzego *Februarii* przez trzy Kadencye czteroniedzielne w jedno złączone, *non interrupte* ſądziły ſię, ſtanowiemy. W ciągu których Kadencyi, ażeby Sędziowie dla gwałtownych tylko potrzeb oddalić ſię mogąc, przez koleyną między ſobą oddalenia ſię zamianę, Sądowy Komplet utrzymywali, *ſub pœnis de negligentibus* nakazujemy. Kadencye zaś Sądow teraznieyſzych, że do czaſu rozpocząć ſię mających Kadencyi niniey-ſzym prawem zamienionych, trwać tylko będą, oſtrzegamy: = Takowe Prawo i na Powiaty Wołkowyſki i Braſławſki rozciągamy.

A ten Proceſs Prowincyi Wielkiego Xięſtwa Litewſkiego, nie ma ſię bynaymniey ściągać do Prowincyi Koronnych, ani do Województw i Powiatow Koronnych Statutem W. X. Litt: ſądzących ſię; oprócz punktu co do ſpoſobu ſekretnego wotowania Trybunałom powyżey przepiſanego.

Ratyfikacya Konwencyi Handlowey i Graniczney przez Kommiſſarzow Nayjaśnieyszey Imperatorowey całey Roſsyi, i Xięstw Kurlandyi i Semigallii zawartey, tudzież Aktu przyſtąpienia Powiatu Piltyńskiego do teyże Konwencyi.

Reaſſumuiąc Konſtytucye dawnieysze względem Przywilejow i Prerogatyw Xięſtw Naſzych Kurlandyi i Semigallii, tudzież Powiatowi Naſzemu Piltyńſkiemu ſłużących, Konwencyą Handlową i Graniczną przez umocowanych Kommiſſarzow Nayjaśnieyſzey Imperatorowey całey Roſſyi z Xięſtwem Kurlandyi i Semigallii urządzoną i podpisaną w Rydze dinia $\frac{15}{27}$ Maja Roku zeſzłego 1783. pod wyiednaniem Ratyfikacyi, i ſtwierdzenia Stanow Rzeczypospolitey, tudzież Akt przyſtąpienia Powiatu Naſzego Piltyńſkiego, do teyże Konwencyi w Nitawie dnia 17. Stycznia Roku teraźnieyſzego dopełniony, My KROL za powſzechną

Sta-

Stanow Rzeczypospolitey zgodą we wſzyſtkich Punktach i Artykułach ſtwierdzamy i ratyfikuiemy, tudzież Akt Ratyfikacyi z Kancellaryi expedyować zalecamy.

Ponowienie Intereſſu z Dworem Berlińskim.

Gdy dotąd dawnieysze ſtarunki Naſze w negocyacyi z Dworem Berlińſkim, tak względem ułatwienia i polepſzenia handlu, allewiacyi Cła lądowego, i wodnego na Wiśle i innych Rzekach Krajowych Rzeczypospolitey, jako i rozgraniczenia od Sciany Wielko-Polſkiey Obywatelow Polſkich z Szląſkiemi pożądanego nie wzięły ſkutku, z woli wſzech Stanow na Seymie teraźnieyſzym zgromadzonych, zlecamy Radzie przy Boku Naſzym Nieuſtaiącey, aby daley nayuſilnieyſzych i nayprzyzwoitſzych podług okoliczności ſposobow zażyła, dla prędszego uszczęśliwienia Obywatelow, i teyże Radzie podług Prawa 1776. potrzebną w tey mierze moc daiemy; A jak rozpoczęte Kommiſſye Graniczne między Obywatelami Polſkiemi i Szląſkiemi ſwóy ſkutek wezmą, pod ten czas po approbacyą do Stanow Seymuiących udać ſię maią.

Zalecenie Radzie Nieuſtaiącey traktowania z Dworem Wiedeńskim.

Gdy Obywatele Naſi maiący ſwoie Poſſeſſye w Państwach Rzeczypospolitey, jako też w Krajach Jego Ceſarſkiey Mości, ſą obowiązani wyrokiem Rządu tamecznego, mimo Traktatu, do pułrocznego mieſzkania, lub podwoynego płacenia z swych Poſſeſſyow Podatku; Przeto My KROL na przełożenie Nam przez UU. Posłow Województw, w Radzie Nieuſtaiącey, nayſkutecznieyszych użyiemy śrzodkow za wezwaniem Medyacyi Dworow Petersburſkiego i Berlińſkiego, aby ciż Obywatele od wyrokow wſpomnionych uwolnionemi byli.

Załatwienie Handlu Krajow Rzeczypoſpolitey.

Gdy wdzięczność dla Nayiaśnieyſzey Imperatorowy Roſſyiſkiey za rozmaite dowody Przyiacielſkich Jey Sentymentow dla Rzeczypospolitey, mianowicie w materyi handlowey, i własny Krajow Rzeczypospolitey intereſs, wymagaią handlu załatwienia, cła importacyi i exportacyi na Komorach Rzeczypoſpolitey Województw Kijowſkiego, Podolſkiego i Bracławſkiego, po cztery od ſta od Importacyi Produktow zagranicznych, a jeden od ſta od Exportacyi Produktow Krajowych odtąd wybierane mieć chcemy. A co do taxy i ewalucyi towarow, to ma być podług dawnego Inſtruktarza, na Komorach rzeczonych Województw dotąd używanego, z wolną przez Kommiſſyą Skarbu Koron-

 ne-

nego tych Artykułow zniżenia lub podwyższenia odmianą, ktoreyby Dobro Kraju i okoliczności, mianowicie, podniesione lub zniżone za Granicą taxy wyciągały; płacenie zaś transytu od Kupcow Rossyiskich, jak jest Konstytucyą Roku 1768. ustanowione, w zupełności zostawiamy. A Kommissya Skarbowa cokolwiek względem Instruktarza uczyni, do approbacyi przyszłego Seymu podać winna będzie.

Handel Wschodni.

Uformowanie Towarzystwa handlowego pod Imieniem Polskiey Handlów Wschodnich Kompanii, tak w Kraiach Rzeczypospolitey, jako i za Granicą czynić maiącey, bez ubliżenia handlu wolnego każdemu Obywatelowi, nie tylko protegować przyrzekamy, ale oraz Przywileie z nadaniem mieysc w Starostwach i Królewszczyznach do składów potrzebnych i wolności Kompaniom takowym zwykłych damy, i aby Cło od Transportow Obywatelskich i Kompanicznych tak wodne jako lądowe w wywozach z Kraju niebyło większe jak jeden od sta, a w przywozach do Kraiu jak cztery od sta zabespieczamy. W okolicznościach zaś tegoż handlu, które się do Zagranicznych Mocarstw ściągaią, daiemy moc zupełną Radzie przy Boku Naszym Nieustaiącey Negocyacyą całą przez interessowanie się obydwoch Dworow Cesarskich do uszczęśliwiaiącego Kraie Nasze skutku przyprowadzić. Ustanawiamy oraz, aby odtąd Kommissya Skarbu Koronnego od powracaiących z Wołoszczyzny Poddanych Naszych zbiegłych, żadnego Cła lub Podatku niewybierała.

Indygenat.

Jako Prawem 1775. pod tytułem: Ostrzeżenie względem Indygenatu i Nobilitacyi uznaliśmy użyteczność publiczną w dozwoleniu Cudzoziemcom maiętnym wnoszenia do Oyczyzny Naszey Fortun swoich, tak i dzisiay skłaniamy się chętnie do prożb Nam uczynionych od Xiążąt Frydrycha d'*Anhalt Koetten* i Karola de *Nassau Siegen* dystyngwowanych za Granicą Mężów, tymże *cum successoribus de lumbis procedentibus* dozwalamy Indygenatu Obywatelstwa Polskiego pod Warunkami w Prawie 1775. wyrażonemi, oraz by ciż Dóbr *qvocunque titulo* w Państwach Naszych na nich spadłych niewyprzedawali.

Zwrócenie Prerogatywy Podkomorstwa Nowogrodzkiego dla Sukcessorow U. Jana Niezabitowskiego.

Rygor Dekretu Trybunału Głównego W. X. Litt: z odsądzeniem *ab Officio* Urzędu Podkomorstwa Nowogrodzkiego na U. Jana Niezabitowskiego, w Roku 1782. *Junii* 22. dnia ferowanego co do tytułu dzieciom zwalniamy.

XA-

XAWERY CHOMINSKI *Starosta i Poseł Piński Marszałek Seymowy.*

STEFAN Xiąże GIEDROYC *Biskup Zmudzki Deputat z Narodu Litt: do Konstytucyi.*

ADAM MICHAŁ CHMARA *Wojewoda Miński Deputowany do Konstytucyi z Narodu W. X. Lit:*

ANTONI Nałęcz z Małachowic MAŁACHOWSKI *Wojewoda Generał Ziem Xięstwa Mazowieckiego Deputat z Senatu z Prowincyi Wielko-Polskiey.*

STANISŁAW Szczęsny POTOCKI *Wojewoda Ziem Ruskich Deputowany do Konstytucyi z Prowincyi Małopolskiey.*

HIERONIM Xże RADZIWIŁŁ *Podkomorzy W. W. X. Litt: Poseł Wileński deputowany do Konstytucyi z Prowincyi W. X. Litt:*

KAZIMIERZ Xiąże SAPIEHA *Generał Artyleryi Litt: Starosta i Poseł Woiewództwa Brzeskiego Litewskiego Deputowany do Konstytucyi z Prowincyi W. X. Litt:*

IGNACY Wyssogotta ZAKRZEWSKI *Poseł Wojewodztwa Poznańskiego z Ziemi Wschowskiey Deputowany do Konstytucyi z Prowincyi Wielkopolskiey.*

JAN KOMARZEWSKI *Generał przy Boku J. K. Mci Poseł z Wojewodztwa Rawskiego Deputowany do Konstytucyi z Prowincyi Wielkopolskiey.*

MICHAŁ GRANOWSKI *Sekretarz W. Koronny Poseł z Woiewództwa Lubelskiego, Deputowany do Konstytucyi z Prowincyi Małopolskiey.*

ADAM JAKUB SZYDŁOWSKI *Starosta i Poseł Mielnicki, Deputowany do Konstytucyi z Prowincyi Małopolskiey.*

MATEUSZ TUKALSKI NIELUBOWICZ,
Sekretarz Seymowy.

REGESTR KONSTYTUCYI

OSOBY DO RADY NIEUSTAIĄCEY WYBRANE *Pluralitate votorum* na karcie - 2
Osoby za Sędziow Seymowych obrane na Sessyach Prowincyonalnych - - - - - - 3
Wyznaczenie Sędziow Seymowych na Kadencye - 5
Osoby do Kommissyi Skarbu W. X. Litt: *ex pluralitate* wybrane - - - - 9
Osoby do Kommissyi Skarbu Koronnego *ex pluralitate* wybrane - - - - - - 9
Zaświadczenie czynności Rady przy Boku Naszym Nieustaiącey - - - - 10
Uchylenie Rezolucyi Rady Nieustaiącey - - - 10
Uchylenie Rezolucyi Rady Nieustaiącey - - - 10
Uchylenie Rezolucyi Rady Nieustaiącey - - - 11
Uchylenie Rezolucyi Rady Nieustaiącey - - - 11
Uchylenie Uniwersału Rady Nieustaiącey - - - 11
Ostrzeżenie względem Rezolucyi Rady na Sessyi Nro 169 Roku 1784. dnia 24. Sierpnia wypadłey - 11
Kwit dla Departamentu Woyskowego - - - - 12
Ostrzeżenie względem przedaży Szarż w Woysku Oboyga Narodow - - - 12
Zalecenie Skarbowi W. X. Litewskiego - - - 13
Przyięcie Ofiary W. Potockiego Wojewody Ruskiego - 13
Przyięcie Ofiary U. Kazimierza Xiążęcia Sapiehy - 14
Uspokoienie interessu Skarbu Litewskiego - - 14
Kwit dla Kommissyow Skarbu W. X. Litt: - - - 15
Warunek dla Skarbu W. X. Litt: - - - - - 16
Zakwitowanie Kommissyi Skarbu Koronnego - - 16
Fundusz na opłacenie resztу długow Naszych Krolewskich 17
Uspokoienie długu JW. Wojewodzie Wileńskiemu i U. Podkomorzemu W. X. Litt: Xiążętom Radziwiłłom należącego i Sukcessorom Hrehorego Ogińskiego - 18
Kwit dla Kommissyi Edukacyi Narodowey - 18
Dekreta *Executionis* - - - - - 19
Przystosowanie resztuiącey Ustawy do Dekretow *executionis* 25
Warunek dla W. X. Litewskiego - - - 25
Process Sądowy w W. Xięstwie Litewskim - - - 26
Ratyfikacya konwencyi Handlowey i Graniczney przez Kommissarzow Nayiaśn: Imperatorowey Jmci całey Rossyi i Xięstw Kurlandyi i Semigalii zawartey, tudzież Aktu przystąpienia Powiatu Piltyńskiego do teyże Konwencyi - - - 32
Ponowienie interessu z Dworem Berlińskim - - - 32
Zalecenie Radzie Nieustaiącey traktowania z Dworem Wiedeńskim - - - - - 33
Załatwienie handlu Kraiow Rzeczypospolitey - - 33
Handel Wschodni - - - - 34
Indygenat - - - - - - - 34
Zwrocenie Prerogatywy Podkomorstwa Nowogr: dla Sukcessorow U. Jana Niezabitowskiego. - 34

NOTA *Od J. W. Jmci Pana Hrabi Stackelberga Ambassadora Extra-ordynaryinego i Pełnomocnego Rossyiskiego.*

Le Soussigné Ambassadeur extraordinaire et Plenipotentiaire de Sa Majesté Imperiale de toutes les Russies muni de nouveaux ordres relativement à l'affaire de Mr. le Senateur et Lieutenant Général Czernišzew au sujet du Privilege Royal, qu'il a recû sur les Biens de Czarna Kamionka, et des irrégularités avec lesquelles on a jugé cette cause en général, prie S. E. M. le Maréchal de la Diete de proposer le projet cijoint aux Illustres Etats de la République, comme un moyen par le quel M. le Général de Czernišzew pourra parvenir à se procurer la justice, qui n'a pas été bien observée envers un sujet de l'Impératrice, que Sa Majesté Imperiale a pris sous sa protection immédiate.

Grodno ce 4. Novembre 1784.
C. STACKELBERG.

Niżey wyrażony Extra-ordynaryiny i Pełno-mocny Ambassador Nayjaśnieyszey Imperatorowey Jeymci całey Rossyi; stosuiąc się do ponowionych ukazow względem Interessu W. Czerniszewa Generała Leytnanta i Senatora Rossyiskiego z przyczyny Przywileju przez Nayjaśnieyszego KROLA Jmci Polskiego tytułem Innowacyi Lenności na Dobra Czarno-Kamionkę onemuż łaskawie nadanego, i z przyczyny nieregularności w sposobie sądzenia tey sprawy popełnioney, uprasza Jaśnie Wielmożnego Marszałka Seymowego, iżby uczynił przełożenie Prześwietnym Stanom Nayiaśnieyszey Rzeczypospolitey teraz Seymuiącym Projektu, który się tu przyłącza jako szczegulny sposob przez ktoryby temuż W. u Generałowi Czerniszew przyzwoita stać się mogła sprawiedliwość, która się okazała niedokładną względem Poddanego Nayjaśnieyszey Imperatorowey Jeymości, i który w aktualney teyże Nayjaśnieyszey Imperatorowey Jeymości zostaie protekcyi.

Dan w Grodnie Dnia 4. Miesiąca Listopada 1784. Roku.
HRABIA STACKELBERG.

Pismo przy Nocie podane:

Przywodząc do Exekucyi Dekret Nasz Seymowy w Roku 1645. za Pano-
wania Władysława IV. z popierania Urodzonych Instygatorow Koronnych z
Wżnym niegdyś Marcinem na Husiatynie Kalinowskim Wojewodą Czernie-
chowskim i Ur: Konstantym Lubomirskim Starostą Biało-Cerkiewskim z kon-
trowersyi zapadły, Kommissyą na grunt do rozgraniczenia Biało-Cerkwi od Dobr
Humanszczyzna zwanych determinuiący; za Kommissarzow WW. UUr: NN.
naznaczamy, i moc uskutecznienia rozpoczętego dzieła Granicznego pod dniem
24. 8bra w tymże Roku nad Rzeką Uhorskim Tykiczem z mocy namienionego
Dekretu onymże nadajemy, a dla tym większey pewności doyścia i urządze-
nia tegoż dzieła Granicznego jako całość Dobr Rzeczypospolitey w sobie za-
wieraiącego, też Kommissyą expensem Skarbu Koronnego z summy na expen-
sa extraordynaryine prawem determinowaney w jak nayprętszym czasie za po-
przedzaiącym na niedziel 4. przez Innotescencye obwieszczeniem stron pra-
wa i pretensye do tegoż gruntu, z jakiegokolwiek zrzodła maiących odbytą
mieć chcemy. *Actus* zaś wszelkie i Dekreta około Dobr tychże w kwestyi
będących i do pomienionych Dobr jakimkolwiek prawem dotykaiących w któ-
rymkolwiek Sądzie zapadłe, aż do zupełney i finalney sprawy pryncypalney
Graniczney w sposobie zwyż opisanym przez Kommissarzow teraz wyzna-
czonych rozsądzić się maiącey *in suspenso* zostawuiemy.

(*)

Odpowiedź na tę Notę dana dnia 6. 9bra.

Le Souſſigné a l'honneur d'informer S.E. Mr: le Comte de Stackelberg Ambaſſadeur Plénipotentiaire de Sa Majeſté Imperiale de Toutes les Ruſſies, que ſa note datée d'avanthier, a été lue dans la Chambre des Nonces, avec les égards et la conſidération qui lui ſont dues, et que la reponſe ſuivante eſt l'effet des ordres de la Chambre.

L'Ordre Equeſtre ayant de tout tems révéré, avec la confiance dans la perſone de Sa Majeſté L'Imperatrice, et la ſouveraine équitable et la garante efficace des loix de la République, a prouvé particulierement à la Diete préſente, dans pluſieurs de ſes actes par ſon unanimité le reſpect et la bonne volonté, dans lesquelles, il ſe conforme aux vues et aux deſirs de Sa Majeſté Impériale.

Cette même confiance parfaite anime l'Ordre Equeſtre á prier S. E. Mr: L'Ambaſſadeur qu'il veuille bien s'employer, à obtenir à la Partie interpellée un accés favorable auprés du Trone de ſa Majeſté Impériale, pour y préſenter dans tout ſon jour le mérite de ſa Cauſe, et du jugement qui y a prononcé.

En meme tems Son E. eſt priée de repréſenter á ſon Auguſte Souveraine, que toute la ſureté interieure de la Nation repoſe uniquement ſur le maintien immuable des Decrets de derniere inſtance, et d'autant plus du prononcé d'une Commiſſion émanée directement du pouvoir législatif de la République en Diète: Droits aſſurés le plus ſolemnellement par le Traité et les Loix Cardinales de 1768. garanties par ſa Majeſté Impériale.

On ſe flatte que la tranquillité des Citojens, et parlá même le bonheur de la Nation entiere, ſeront ſans doute toujours pour cette Grande Souveraine les motifs les plus déterminans, comme ils ſont eſſentiels à la Conſtitution de la République.

Fait à Grodno ce 6. 9br: 1784.

Xavier Chomińſki Staroſte et Nonce de Pińſk, Maréchal de la Diète.

Niżey podpiſany ma honor donoſić JWu Hrabi de Stackelberg Ambaſsadorowi Nayjaśnieyſzey Imperatorowey Jeymci całey Roſsyi, Iż z przyzwoitym poważeniem czytana była Nota jego pod Datą wczorayſzą w Izbie Poſelſkiey, z którey zlecenia naſtępuiąca daie ſię odpowiedź:

Stan Rycerſki jak zawſze czcił ufnością ſwoią w Oſobie Nayiaśnieyſzey Imperatorowey Jeymci i ſprawiedliwą Monarchinią i Dzielną Praw Rzeczypoſpolitey Gwarantkę, tak i w teraźnieyſzym Seymie dowiodł przez różne Uſtawy ſwoie, jednomyślnością zdziałane, tego Reſpektu, i dobrey chęci, z któremi do myśli i żądania jey ſtoſuie ſię.

Taż naydoſkonalſza ufność jeſt pobudką do proſzenia JWo Jmci Pana Ambaſſadora, ażeby wyiednał ſtronie zażaloney przyſtęp pomyślny do Tronu Nayjaśnieyſzey Imperatorowey Jeymości na objaśnienie dobroci ſprawy ſwoiey, i Sądu w niey wypadłego, i razem ażeby reprezentować chciał Tey Wielkiey Monarchini, iż wewnętrzne całego Narodu beśpieczeńſtwo polega ſzczegulnie na niewzruſzoney mocy Dekretow *ultimæ Inſtantiæ*, a dopieroż wyrokow Kommiſſyi *directe* z Prawodawczey mocy Seymuiącey Rzeczypoſpolitey uſtanowioney, zwłaſzcza, że takowe wyroki Traktatem 1768. Prawami Kardynalnemi i Gwarancyą teyże Nayjaśnieyſzey Imperatorowey Jeymości, ſą nayſolenniey utwierdzone.

Obiecuje ſobie Stan Rycerſki, że ſpokoyność Obywatelow, a przez nią ſzczęśliwość powſzechna Narodu, będą pewnie zawſze nayſkutecznieyſzemi w oczach Teyże Monarchini pobudkami, tak, jak ſą dla Rządowego Rzeczypoſpolitey ſkładu iſtotnemi.

Dan w Grodnie, Dnia 6. Liſtopada 1784. Roku.

X. Chomińſki Staroſta i Poſel Pińſki, Marſzałek Seymowy.

Nota podana od W. JP. de Buchholtz Miniſtra Rezydenta Pruſkiego.

Le ſouſſigné a l'honneur en vertu des Ordres, qu'il vient de recevoir de Sa Cour, de s'adreſſer á ſa Majeſté le Roy et aux Etats du Royaume de la République de Pologne, pour porter des Plaintes d'un Decret du Tribunal de Lublin, rendû en faveur du Comte Joſeph Potocki, ſur des ſentences en Contumace, lui adjugeant á titre d'Améli-

Niżey podpisany ma honor na mocy Rozkazow, które od ſwojego Dworu odebrał udać ſię do J. K. Mci i Rzeczypoſpolitey Polſkiey, aby zaſkarżył Dekret Trybunału Lubelſkiego wypadły na ſtronę JW. Józefa Potockiego Kontumacyiny przyſądzaiący jemu pod Tytułem Melioracyi ceny przedażney Dóbr Krotoſzyna ſummę 20,000. czerwo-

oration du Prix de vente de la Terre de Krotoſzyn, une ſomme de Vingt mille Ducats, payable par le Poſſeſſeur d' á préſent, le Conſeiller de Paulitz de Culm.

Il s'empreſſe de remettre ci-joint un Status Cauſæ *imprimé et le Contract de donation et de Reſignation, fait entre le Kraczy de la Cauronne Joseph Potocki et le Général Gadomſki, ainſi que les Ecrits reverſaux reſpectifs y appartenants, Pieces, qui peuvent être communiquées á Meſſieurs les Nonces et par lesquelles il eſt évident, que la Seigneurie de Krotoſzyn a été vendue et cédée pour un Prix convenu, qui aprés ne pouvoit plus être alteré ni changé ſans le conſentement volontaire du Propriètaire actuel, par aucune jurisdiction quelconque, ou ſans quelque Tranſaction Autentique.*

Non obſtant tout ceci, le ſusdit Tribunal a de ſon Chef decerné l'Execution ſur la ſusmentionnée Somme de 20. M. Ducats au Comte Potocki, ſans meme être autoriſé par les loix de Pologne de s'en mêler, ou de decider cette affaire, parce qu'elles defendent aux Tribunaux de la petite Pologne de juger les Cauſes de la grande Pologne comme cela s'eſt pratiqué dans le cas préſent.

Outre cela, tous les Juriſconſultes ſont unanimement d'accord, que cette Procedure, porte une injuſtice Maniſeſte en ce qu'on a reconnû (ſans avoir eu égard aux objections de l'Avocat du Sieur de Paulitz) pour Preuves valables, de ſimples aſſertions ni conſtatées ni verifiées de la Partie adverſe; Procedé auſſi inoui, que violent et illégal, et par l'admiſsion duquel, il ne ſeroit pas difficile d'enlever tous les Biens fonds.

Le Reſident de Pruſse, chargé par des inſtructions de ſa Cour, qui s'intereſse vivement dans cette affaire, de proteſter contre cette ſentence, s'en acquitte par la préſente Note en requerant l'Illuſtre aſſemblée de la diète, de vouloir bien par une Conſtitution particuliere annuller l'arret en queſtion, ou d'établir une Commiſſion, pour en rechercher le contenû, ou renvoyer toute cette affaire à la déciſion de la Commiſſion du Tréſor de la Couronne à Varſovie comme le fór, que les parties contractantes ſe sont expreſsément ſtipulé, pour applanir tous les differends, qui pourroient provenir de l'achat & de la Poſſeſſion de Krotoſzyn.

nych złotych maiącą być opłaconą przez Poſſeſſora teraźnieyszego Konſyliarza de Paulitz z Chełmna.

Składa on tu przyłączone ktemu *Status Cauſœ* drukowane, Kontrakt Donacyi i Rezygnacyi zaſzłey między JW. Jòzefem Potockim Krayczym Koronnym i Generałem Gadomſkim; rȯwnie jak i pisma rewerſalne tyczące ſię tego i ktemu należące, które mogą być kommunikowane JJ. WW. Jchmościom Panom Posłom: Z nich jeſt oczewiſtą rzeczą, iż Dobra Krotoſzyn były przedane i poſtąpione za cenę umówioną, która nie mogła być poślednicy przez jakąkolwiek Juryzdykcyą ani odmienioną, ani zmitrężoną bez zezwolenia dobrowolnego właściciela aktualnego, lub bez autentyczney Tranzakcyi.

Mimo to wſzyſtko, wyżey wzmieniony Trybunał ſam przez ſię uznał Exekucyą za wzwyż wyrażoną ſummę 20,000. Czerwonych Złotych JW. Potockiemu nie maiąc na to upoważnienia od Praw Polſkich, które bronią Trybunałom Mało-Polſkim ſądzić Sprawy Wielko-Polſkie, jak ſię zdarzyło w teraźnieyſzey okoliczności.

Prócz tego wſzyſcy Juryskonſulci ſą jednomyślnie zgodni, że te procedowanie oczewiſtą ma wſobie nieſprawiedliwość, albowiem uznano (nie maiąc względu na objekcye Patrona Pana de Paulitz) za dowody ważne, aſſercye ſame, ani uprawdzone, ani uokolicznione przez ſtronę przeciwną, poſtępkiem równie nieſłychanym jak gwałtownym i nieprawnym, przez którego przypuſzczenie nie byłoby trudną rzeczą wſzyſtkie Dobra Ziemſkie zaiąć.

Rezydent Pruſki maiący ſobie dane Inſtrukcye ſwego Dworu, który ſię żywo za tą Sprawą wdaie; aby zaſkarżył takowy wyrok, uiſzcza te zlecenie ninieyſzą notą prosząc Prześwietnych Stanow Seymuiących: aby chciały przez Konſtytucyą osobną pomieniony Dekret zniſzczyć, lub wyznaczyć Kommiſſyą, aby go roztrząsnęła lub odesłała całą tę ſprawę pod wyrok Kommiſſyi Skarbu Koronnego w Warſzawie jako do Forum, które ſobie ſtrony zawieraiące wyraźnie obwarowawały, aby ułatwić wſzelkie róznice jakieby mogły z przedaży lub Poſſeſſyi Dóbr Krotoſzyna wyniknąć.

Il se flatte d' autant plus d' une Resolution favorable, que sa demande est fondée sur la loi & la justice, & que cette affaire, faute d' expedient d' y remedier, pourroit aisément entrainer des suites facheuses et mettre Sa Majesté le Roi de Prusse, dans le Cas de se servir des Represſailles d'un procédé aussi arbitraire et Prejudiciable á un de ses Vassaux.

Son Excellence Monsieur le Marèchal de Chomiński est requis de faire de ce que cidessus, son Raport lá, où il convient.

à Grodno ce 3. de Novembre 1784.
de BUCHHOLTZ.

Tym bardziey ſobie podchlebia, że zyſzcze rezolucyą pomyślną, iż jego prożba funduie ſię na Prawie i ſprawiedliwości, i że ten intereſs gdy ſię mu nie zaradzi mógłby łatwo pociągnąć za ſobą ſkutki przykre, i dać przyczynę J. K. Mci Pruſkiemu użyć represſalii poſtępku tyle arbitralnego i ſzkodliwego jednemu z jego Wazalów.

JW. Jmci Pana Marſzałka Chomińſkiego upraſza, aby z tym jego donieſieniem to uczynił, co przynależy.

Dan w Grodnie Dnia 3. *Nowembra* 1784. *Roku.*
de BUCHHOLTZ.

Odpowiedź dana na Notę Miniſtra Pruſkiego Dnia 8. 9bra.

Le Soussigné ayant communiqué á la chambre des Nonces, la Note de Mr: le Ministre Résident de Prusse en datte du 3. de 9bre, est chargé par l' Ordre Equestre, de lui donner en reponse ce qui suit.

Le Tribunal de Lublin venant de porter un decret de concours sur toute la masse des biens de Mr: Joseph Potocki, ce prononcé selon les loix du pays, concerne également ses terres situées dans la grande et la petite Pologne. Il resulteroit évidemment une collision des jurisdictions préjudiciable au bon Ordre, si la Commission du Trésor pouvoit s'ingérer dans une affaire, jugée par le Tribunal, qui est le jugement du dernier ressort. En outre le premier decret porté dans le Tribunal de la Couronne, pouvant étre reformé par un second, et chaque procés ne pouvant étre regardé comme entiérement terminé que par deux decrets totalement conformes, il reste encore en vertu des loix et des Constitutions nationales à la partie qui se croit lézée, le droit de reclamer un second jugement.

Comme toute cette réponse est fondée fur les regles et les formalités prescrites par les loix de Pologne, Monsieur le Ministre de Prusse est prié de vouloir bien mettre sous les yeux de sa Majesté le Roi son Maitre, tout le poids de ces représentations, qui tendent uniquement à garder le Cours ordinaire de la justice, si bien observé dans les Etats de ce grand Souverain

Xavier Chomiński Staroste et Nonce de Pińsk, Maréchal de la Diète.

Niżey podpiſany przeczytawszy w Izbie Poselſkiey Notę W. Jmci Pana Miniſtra Rezydenta Pruſkiego pod datą 3. 9bra, ma we zleceniu od Stanu Rycerſkiego dać naſtępuiącą odpowiedź:

Gdy Dekretem Trybunału Lubelſkiego cała maſſa Dóbr JW. JP. Józefa Potockiego oddana jeſt *potioritati*; rozciąga ſię ona według Praw Krajowych równo do Dóbr w Wielkiey-Polszcze, jak i w Małey-Polſzcze leżących. Widocznie zaś winikałaby Kollizya między Juryzdykcyami dobry porządek mieſzaiąca, gdyby Kommiſſya Skarbowa mogła ſię wdawać w ſprawę ſądzoną przez Trybunał, który jeſt Sądem *ultimœ Inſtantiœ*. A nadto gdy pierwſzy wypadły z Trybunału Koronnego Dekret może jeſzcze być roztrząśniony przez drugi, i gdy żadna Sprawa pierwey ſię ſkończoną nazwać nie może, jak tylko po zayściu dwóch zupełnie z sobą zgodnych Dekretow; zoſtaie zatym wolność z mocy Praw i Konſtytucyi Narodowych ſtronie mieniącey ſię być ukrzywdzoną odwołać ſię do powtórnego w tymże Sądzie wyroku.

Ponieważ ta cała odpowiedź gruntuie ſię na prawidłach i przepisach uſtaw Polſkich, proſzony więc jeſt W. JP. Miniſter Pruſki, aby wyobraził Nayjaśnieyſzemu Królowi Jmci Panu ſwojemu całą wagę tych reprezentacyi, jako dążących jedynie do zachowania zwyczaynego biegu ſprawiedliwości, który tak dobrze ſtrzeżony jeſt w Pańſtwach tego Wielkiego Monarchy.

X. Chomińſki Staroſta i Poſeł Pińſki, Marſzałek Seymowy.

Te Noty i Odpowiedzi na nie są zgodne z Oryginałami.

X. Chomińſki Staroſta i Poseł Pińſki Marszałek Seymowy.

